

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Strasbourg, 7. julij 2021
(OR. en)**

**2018/0228 (COD)
LEX 2106**

PE-CONS 52/21

**TRANS 412
FIN 476
CADREFIN 300
ENER 290
TELECOM 267
COMPET 498
MI 488
ECO 65
CODEC 921
COH 19
POLGEN 106**

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O VZPOSTAVITVI INSTRUMENTA ZA
POVEZOVANJE EVROPE TER RAZVELJAVITVI UREDB (EU) ŠT. 1316/2013 IN (EU) ŠT.
283/2014**

UREDBA (EU) 2021/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 7. julija 2021

**o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope
ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 172 in 194 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 440, 6.12.2018, str. 191.

² UL C 461, 21.12.2018, str. 173.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (UL C 158, 30.4.2021, str. 884) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 14. junija 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija za dosego pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter za spodbujanje ustvarjanja novih delovnih mest, pa tudi za izpolnjevanje dolgoročnih zavez glede razogljičenja, potrebuje sodobno, multimodalno in visokozmogljivo infrastrukturo v svojem prometnem, energetske in digitalnem sektorju, ki bo prispevala k povezovanju in integraciji Unije in vseh njenih otokov in regij, vključno z njenimi odročnimi, najbolj oddaljenimi, obrobni, gorskimi in redko poseljenimi regijami. Te povezave bi morale prispevati k izboljšanju prostega pretoka oseb, blaga, kapitala in storitev. Vseevropska omrežja bi morala olajšati čezmejne povezave, spodbujati večjo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter prispevati k bolj konkurenčnemu in trajnostnemu socialnemu tržnemu gospodarstvu in boju proti podnebnim spremembam.
- (2) Namen Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) je pospešiti naložbe na področju vseevropskih omrežij ter zagotavljanje finančnega vzvoda pri financiranju tako iz javnega kot zasebnega sektorja, ob povečevanju pravne varnosti in spoštovanju načela tehnološke nevtralnosti. IPE bi moral omogočati, da se v celoti vprežejo sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem, s čimer se bi učinkovitost ukrepanja Unije izboljšala, stroški implementacije pa bi se omejili na najmanjšo možno mero.

- (3) IPE bi moral prispevati tudi k ukrepanju Unije proti podnebnim spremembam ter podpirati okoljsko in družbeno trajnostne projekte, kjer je to primerno, vključno z ukrepi za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Zlasti bi bilo treba okrepiti prispevek IPE k doseganju namenov in ciljev Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja¹ (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), pa tudi podnebnih in energetskih ciljev do leta 2030 ter dolgoročnega cilja razogljičenja.
- (4) IPE bi moral jamčiti visoko raven preglednosti ter zagotavljati javno posvetovanje v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom.

¹ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

- (5) Glede na pomen obvladovanja podnebnih sprememb skladno z zavezami Unije v zvezi z izvajanjem Pariškega sporazuma in cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj je namen te uredbe prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov in doseganju skupnega cilja, da bi vsaj 30 % proračunskih odhodkov Unije podpiralo podnebne cilje. Poleg tega bi morala ta uredba prispevati k ambiciji, da bi leta 2024 namenili 7,5 % letne porabe v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za cilje na področju biotske raznovrstnosti, v letih 2026 in 2027 pa bi namenili 10 % letne porabe v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za cilje na področju biotske, pri tem pa je treba upoštevati obstoječe prekrivanje podnebnih ciljev in ciljev na področju biotske raznovrstnosti. IPE bi moral s svojimi ukrepi 60 % svojih skupnih finančnih sredstev prispevati k podnebnim ciljem, med drugim na podlagi naslednjih koeficientov: (i) 100 % za odhodke, ki se nanašajo na železniško infrastrukturo, polnilno infrastrukturo, alternativna in trajnostna goriva, čisti mestni promet, prenos električne energije, shranjevanje električne energije, pametna omrežja, prevoz CO₂ in energijo iz obnovljivih virov; (ii) 40 % za celinske plovne poti, multimodalni prevoz in plinsko infrastrukturo, če omogočajo povečanje uporabe obnovljivega vodika ali biometana. Kadar je potrebno, bi morali biti uporabljeni podrobni koeficienti spremljanja odhodkov za podnebne ukrepe usklajeni s tistimi iz Priloge I k Uredbi (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta¹⁺. Ustrezni ukrepi bodo določeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v okviru ustreznih postopkov ocenjevanja in pregledovanja. Da se prepreči možnost, da bi infrastrukturo prizadeli potencialni dolgoročni učinki podnebnih sprememb, in da se zagotovi, da bodo stroški emisij toplogrednih plinov iz projekta vključeni v ekonomsko oceno projekta, bi bilo treba pri projektih, ki jih podpira program, upoštevati prilagajanje na podnebne spremembe v skladu z usmeritvami, ki bi jih morala pripraviti Komisija, po potrebi skladno z usmeritvami, pripravljenimi za druge programe Unije.

¹ Uredba (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL ...).

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta ST 6674/21 (2018/0196 (COD)), v opombo pa vstavite številko, datum, naslov in sklic na UL za navedeno uredbo.

- (6) Glede na člen 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami. Med celotnim procesom ocenjevanja, pripravljanja, izvajanja in spremljanja programa bi bilo treba upoštevati in spodbujati enakost spolov ter enake pravice in priložnosti za vse, pa tudi vključevanje teh ciljev.
- (7) Zaradi izpolnjevanja obveznosti poročanja glede črpanja sredstev Unije za podporo ukrepom, sprejetim za izpolnjevanje ciljev Direktive (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta¹, bi bilo treba slediti odhodkom, povezanim z zmanjševanjem emisij ali onesnaževal zraka v skladu z navedeno direktivo.
- (8) Pomemben cilj IPE je zagotavljanje okrepljenih sinergij in dopolnjevanja med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem. V ta namen bi moral IPE predvidevati sprejetje programov dela, ki bi lahko obravnavali posamezna področja posredovanja, na primer glede povezane in avtomatizirane mobilnosti ali trajnostnih alternativnih goriv. Omogočanje digitalne komunikacije bi lahko bilo sestavni del projekta v skupnem interesu na področju energije in prometa. Poleg tega bi moral IPE v vsakem sektorju omogočati, da se kot upravičene upoštevajo nekatere sinergične elemente, povezane z drugim sektorjem, kadar tak pristop prinaša večjo socialno-ekonomsko korist naložbe. Sinergije med sektorji bi bilo treba spodbujati z merili za dodelitev za izbor ukrepov ter z večjim sofinanciranjem.

¹ Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatere onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

- (9) Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ določa smernice za vseevropsko prometno omrežje (TEN-T) (v nadaljnjem besedilu: smernice TEN-T), ki opredeljujejo infrastrukturo TEN-T, določajo zahteve, ki jim mora zadostiti, in predvidevajo ukrepe za vzpostavljanje TEN-T. Zlasti smernice TEN-T predvidevajo dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030 tako z vzpostavitvijo nove infrastrukture in obsežnejšo nadgradnjo in sanacijo obstoječe infrastrukture, potrebne da se zagotovi kontinuiteta omrežja.
- (10) Da bi bila povezljivost zagotovljena po celotni Uniji, bi morali ukrepi, ki prispevajo k razvoju projektov v skupnem interesu v prometnem sektorju, ki so financirani iz IPE, temeljiti na dopolnjevanju vseh načinov prevoza za zagotovitev učinkovitih, medsebojno povezanih in multimodalnih omrežij. To bi moralo vključevati ceste v tistih državah članicah, v katerih je za dokončanje njihovega jedrnega cestnega omrežja TEN-T še vedno znatna potreba po naložbah.

¹ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

- (11) V skladu s členom 193(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) se lahko dodelijo nepovratna sredstva za ukrep, ki se je že začel izvajati, pod pogojem, da vložnik lahko dokaže, da je bilo treba ukrep začeti izvajati pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. Vendar pa stroški, nastali pred datumom vložitve vloge za nepovratna sredstva, niso upravičeni, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih. Da pri zagotavljanju podpore Unije ne bi prihajalo do motenj, ki bi lahko škodovala interesom Unije, bi moralo biti mogoče za omejeno obdobje na začetku večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za stroške, ki so nastali v zvezi z ukrepi, ki so podprti v okviru te uredbe in so se šteli za upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.
- (12) Za doseganje ciljev, določenih v smernicah TEN-T, je treba prednostno podpreti potekajoče projekte TEN-T ter čezmejne in manjkajoče povezave ter v ustreznih primerih zagotoviti, da bodo podprti ukrepi skladni z načrti dela za koridorje, pripravljenimi v skladu z Uredbo (EU) št. 1315/2013, in s celotnim razvojem omrežja z vidika smotrnosti in interoperabilnosti.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (13) Zlasti za popolno uvedbo evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (ERTMS) na jedrnem omrežju do leta 2030, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1315/2013, bo treba povečati podporo na ravni Unije in zagotoviti spodbude za udeležbo zasebnih investorjev.
- (14) Poleg tega je povezava letališč z jedrnim omrežjem TEN-T pomemben predpogoj za uspešno dokončanje jedrnega omrežja TEN-T in za zagotovitev dejansko učinkovite intermodalnosti. Zato bi bilo treba prednost nameniti vzpostavljanju takšnih povezav, kjer jih še ni.
- (15) Za izvajanje čezmejnih ukrepov je pri načrtovanju in izvajanju potrebna visoka stopnja integracije. Ne da bi dali prednost kateremu koli od naslednjih primerov, bi tako integracijo lahko izkazali z ustanovitvijo ene same projektne družbe, s strukturo skupnega upravljanja, skupnim podjetjem, dvostranskim pravnim okvirom, okvirom na podlagi izvedbenega akta v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ali drugo obliko sodelovanja. Vzpostavljanje integriranih upravljavskih struktur, vključno s skupnimi podjetji, bi bilo treba spodbujati, tudi z višjo stopnjo sofinanciranja.
- (16) Racionalizacijski ukrepi za pospešitev realizacije TEN-T, ki se trenutno pripravljajo, bi morali pripomoči k učinkovitejšemu izvajanju projektov v skupnem interesu na področju prometa.

- (17) Uskladitev koridorjev jedrnega omrežja in njihovih predhodno določenih odsekov bi bilo treba prilagoditi, da bodo ustrezali naraščajočim prometnim tokovom in razvoju TEN-T. Takšne prilagoditve koridorjev jedrnega omrežja ne bi smele vplivati na dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030, z njimi bi se morala izboljšati pokritost ozemlja držav članic s koridorji in morale bi biti sorazmerne, da se ohrani doslednost in učinkovitost razvoja in usklajevanja koridorjev. Zato se dolžina koridorjev jedrnega omrežja ne bi smela povečati za več kot 15 %. Pri usklajevanju koridorjev jedrnega omrežja bi bilo treba v ustreznem trenutku upoštevati rezultate pregleda vzpostavljanja jedrnega omrežja, kot določa Uredba (EU) št. 1315/2013. Pri tem pregledu bi bilo treba upoštevati regionalne čezmejne železniške povezave v omrežju TEN-T, ki so bile opuščene ali odstranjene, ter druge spremembe pri celovitem omrežju in učinek izstopa Združenega kraljestva iz Unije.
- (18) Spodbujati je treba javne in zasebne naložbe v vse načine prevoza za spodbujanje pametne, interoperabilne, trajnostne, multimodalne, vključujoče, dostopne, varne in zanesljive mobilnosti po celotni Uniji. Komisija je v svojem sporočilu z dne 31. maja 2017 z naslovom „Evropa v gibanju – Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse“ predstavila širok sveženj pobud za varnejši promet, za spodbujanje pametnega zaračunavanja cestnih pristojbin, za zmanjšanje emisij CO₂, onesnaževanja zraka in zastojev, za spodbujanje povezane in avtonomne mobilnosti ter za zagotavljanje ustreznih pogojev in počitka za delavce. Te pobude bi morala spremljati finančna podpora Unije, v ustreznih primerih v okviru IPE.

- (19) V smernicah TEN-T je glede novih tehnologij in inovacij določeno, da TEN-T omogoča razogljičenje vseh načinov prevoza s spodbujanjem energetske učinkovitosti in z uporabo alternativnih goriv, hkrati pa spoštuje načelo tehnološke nevtralnosti. Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ vzpostavlja skupni okvir ukrepov za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva v Uniji za vse načine prevoza, da bi čim bolj zmanjšali odvisnost od fosilnih goriv in ublažili vpliv prometa na okolje in podnebje. Navedena direktiva od držav članic zahteva tudi, da zagotovijo, da bodo do 31. decembra 2025 na voljo javno dostopna polnilna ali oskrbovalna mesta. Kot je Komisija zapisala v sporočilu z dne 8. novembra 2017 z naslovom „Uresničevanje nizkoemisijske mobilnosti – Evropska unija, ki varuje planet, opolnomoča svoje potrošnike ter ščiti svojo industrijo in delavce“, je potreben celovit sklop ukrepov za spodbujanje mobilnosti z nizkimi emisijami, vključno s finančno podporo, kadar tržni pogoji ne zagotavljajo zadostne spodbude.

¹ Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

- (20) Komisija je v okviru svojega sporočila z dne 17. maja 2018 z naslovom „Trajnostna mobilnost za Evropo: varna, povezana in čista“ poudarila, da bodo z avtomatiziranimi vozili in naprednimi sistemi povezljivosti vozila varnejša, lažja za skupno uporabo in dostopnejša za vse državljane, vključno s tistimi, ki so danes morda izključeni iz storitev mobilnosti, kot so starejši in osebe z zmanjšano mobilnostjo. Komisija je v zvezi s tem predlagala tudi „strateški akcijski načrt EU za varnost v cestnem prometu“ in spremembo Direktive 2008/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Direktiva 2008/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L 319, 29.11.2008, str. 59).

- (21) Da bi izboljšali stanje, kar zadeva dokončanje prometnih projektov v manj razvitih delih omrežja, bi bilo treba dodelitve iz Kohezijskega sklada, ki ga ureja Uredba (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta¹+, prerazporediti v IPE za financiranje prometnih projektov v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada. V začetni fazi bi bilo treba za 70 % prerazporejenih sredstev ob izbiri projektov, upravičenih do financiranja, upoštevati nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada. Preostalih 30 % prerazporejenih sredstev bi bilo treba na konkurenčni osnovi dodeliti največjemu možnemu številu projektov v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave. Države članice bi morale biti obravnavane enako, pri čemer bi bilo treba ustrezno upoštevati neugodnosti, ki izhajajo iz trajnih geografskih ranljivosti. Komisija bi morala podpirati države članice, upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, pri prizadevanju pripraviti ustrezno linijo upravičenih projektov, zlasti s krepitvijo institucionalne zmogljivosti zadevnih javnih uprav.
- (22) Evropski svet se je v sklepih z dne 21. julija 2020 dogovoril, da bo v širšem okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 znesek v višini 1 384 000 000 EUR (v cenah iz leta 2018) iz IPE porabljen za dokončanje manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med kohezijskimi državami, da bi se podprlo delovanje notranjega trga, ter da se morajo za ta znesek uporabljati pravila o sofinanciranju za prerazporeditev iz Kohezijskega sklada v IPE.

¹ Uredba (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL ...).

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta ST 6168/21 (2018/0197 (COD)), v opombo pa vstavite številko, datum, naslov in sklic na UL za navedeno uredbo.

- (23) Na podlagi skupnega sporočila z dne 10. novembra 2017 z naslovom „Izboljšanje vojaške mobilnosti v Evropski uniji“ je bilo v skupnem sporočilu z dne 28. marca 2018 o akcijskem načrtu o vojaški mobilnosti izpostavljeno, da politika prometne infrastrukture ponuja odlično priložnost za povečanje sinergij med obrambnimi potrebami in TEN-T ter s krovnim ciljem izboljšati vojaško mobilnost po vsej Uniji, ob upoštevanju geografske uravnoteženosti in potencialnih koristi za civilno zaščito. Svet je leta 2018 v skladu z akcijskim načrtom za vojaško mobilnost preučil in potrdil vojaške zahteve glede prometne infrastrukture, službe Komisije pa so leta 2019 določile dele TEN-T, ki so primerni za dvojno rabo, vključno s potrebnimi posodobitvami obstoječe infrastrukture. Financiranje Unije za projekte z dvojno rabo bi bilo treba izvajati v okviru IPE na podlagi programov dela, ob upoštevanju veljavnih zahtev, določenih v okviru akcijskega načrta za vojaško mobilnost, ter morebitnega nadaljnjega okvirnega seznama prednostnih projektov, ki jih določijo države članice v skladu z navedenim načrtom.
- (24) V smernicah TEN-T je priznано, da celovito omrežje zagotavlja dostopnost in povezljivost vseh otokov in regij v Uniji, vključno z odročnimi in najbolj oddaljenimi regijami. Poleg tega je Komisija v svojem sporočilu z dne 24. oktobra 2017 z naslovom „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“ izpostavila posebne prometne, energetske in digitalne potrebe najbolj oddaljenih regij in potrebo po zagotovitvi zadostnega financiranja Unije za zadostitev tem potrebam, tudi v okviru IPE, z uporabo največ 70-odstotne stopnje sofinanciranja.

- (25) Glede na znatne naložbene potrebe, ki jim je treba zadostiti za napredek v smeri dokončanja jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 (ocenjene na 350 milijard EUR v obdobju 2021–2027), celovitega omrežja TEN-T do leta 2050 ter naložb v razogljičenje, digitalizacijo in urbana območja (ocenjene na 700 milijard EUR v obdobju 2021–2027), je prav, da se kar najučinkoviteje izkoristijo razni programi in instrumenti Unije za financiranje, s čimer se doseže največja možna dodana vrednost naložb, ki jih podpira Unija. To bi dosegli z racionaliziranim naložbenim procesom, ki bi pripomogel k prepoznavnosti prometne komponente in usklajenosti med ustreznimi programi Unije, zlasti IPE, Evropskim skladom za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijskim skladom in programom InvestEU. Kadar je to ustrezno, bi bilo treba upoštevati zlasti omogočitvene pogoje, kot so podrobno navedeni v Prilogi IV k Uredbi (EU) 2021/...⁺.

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta ST 6674/21 (2018/0196(COD)).

- (26) Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ opredeljuje prednostne naloge na področju vseevropske energetske infrastrukture, ki jih je treba izvesti, da bi izpolnili cilje energetske in podnebne politike Unije, opredeljuje projekte v skupnem interesu, ki so potrebni za izpolnitev teh prednostnih nalog, in določa ukrepe v zvezi z izdajanjem dovoljenj, vključevanjem javnosti ter regulacijo za hitrejše in/ali lažje izvajanje teh projektov, vključno z merili za upravičenost takšnih projektov do finančne podpore s strani Unije. Opredeljevanje projektov v skupnem interesu v skladu z navedeno uredbo bo še naprej sledilo načelu „energetska učinkovitost na prvem mestu“, pri čemer bodo projekti ocenjeni glede na scenarije povpraševanja po energiji, ki so v celoti skladni z energetskimi in podnebnimi cilji Unije.
- (27) V Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta² je poudarjeno, da je treba vzpostaviti okvir, ki bo omogočil okrepljeno uporabo sredstev Unije, hkrati pa je izrecno omenjeno zagotavljanje ukrepov za podporo čezmejnemu sodelovanju na področju energije iz obnovljivih virov.

¹ Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

² Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

- (28) Medtem ko je prednostna naloga pri doseganju razvoja na področju energije iz obnovljivih virov še naprej dokončanje omrežne infrastrukture, pa vključitev čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov ter razvoj pametnega in učinkovitega energetskega sistema, ki vključuje tudi rešitve za shranjevanje in prilagajanje odjema, ki pomagajo vzdrževati ravnotežje v omrežju, odražata pristop, sprejet v okviru svežnja Čista energija za vse Evropejce, ki predvideva skupno odgovornost za doseganje ambicioznega cilja za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030 in spremenjen okvir politike z ambicioznimi dolgoročnimi cilji na področju razogljičenja, pri čemer je treba zagotoviti pravičen in ustrezen prehod.
- (29) Inovativne infrastrukturne tehnologije, ki omogočajo prehod na nizkoemisijske energetske sisteme in sisteme mobilnosti ter izboljšujejo zanesljivost oskrbe, pri čemer si prizadevajo za večjo energetske neodvisnost Unije, so ključne z vidika načrta Unije za razogljičenje. Zlasti je Komisija v svojem sporočilu z dne 23. novembra 2017 z naslovom „Krepitev energetskih omrežij v Evropi“ poudarila, da bo vloga električne energije, glede na to, da bo energija iz obnovljivih virov do leta 2030 predstavljala polovico njene proizvodnje, vse bolj spodbujati razogljičenje sektorjev, v katerih so doslej prevladovala fosilna goriva, kot so promet, industrija ter ogrevanje in hlajenje, ter da se mora v skladu s tem politika na področju vseevropske energetske infrastrukture osredotočiti na naložbe v elektroenergetske medsebojne povezave, shranjevanje električne energije, projekte pametnih omrežij in plinsko infrastrukturo. Da bi podprli cilje Unije na področju razogljičenja, integracijo notranjega trga in zanesljivost oskrbe, bi bilo treba ustrezno upoštevati tehnologije in projekte, ki prispevajo k prehodu na nizkoemisijsko gospodarstvo, in jim dati prednost. Komisija si bo prizadevala za povečanje števila projektov čezmejnih pametnih omrežij in inovativnega shranjevanja ter prevoza CO₂, ki se bodo podpirali v okviru IPE.

- (30) Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov naj bi omogočili stroškovno učinkovito uvajanje energije iz obnovljivih virov v Uniji in uresničitev zavezujočega cilja Unije, da do leta 2030 doseže najmanj 32 % energije iz obnovljivih virov, kot je navedeno v členu 3 Direktive (EU) 2018/2001, in naj bi prispevali k strateškemu privzemanju inovativnih tehnologij na področju energije iz obnovljivih virov. Nazorni primeri upravičenih tehnologij vključujejo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov iz kopenske in morske energije vetra, sončne energije, trajnostne biomase, oceanske energije, geotermalne energije ali kombinacije navedenega, njihov priključek na omrežje in dodatne elemente, kot so objekti za shranjevanje ali pretvorbo. Upravičeni ukrepi niso omejeni na sektor električne energije ter lahko zajemajo druge nosilce energije in morebitno sektorsko povezovanje, na primer z ogrevanjem in hlajenjem, pretvarjanjem iz elektrike v plin, shranjevanjem in prevozom. Ta seznam ni zaključen, tako da se ohranja prožnost glede na tehnološki napredek in razvoj. Takšni projekti ne vključujejo nujno fizične povezave med sodelujočimi državami članicami. Ti projekti so lahko locirani na ozemlju samo ene od vključenih držav članic, pod pogojem, da se uporabljajo splošna merila iz dela IV Priloge k tej uredbi.

- (31) Da bi podprli čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov in tržno uvajanje projektov, bi morala Komisija spodbujati razvoj čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Če v energetske sektorju tržno uvajanje čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov ne bi bilo zadostno, bi bilo treba neporabljeni proračun, predviden za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, uporabiti za doseganje ciljev vseevropskih energetskih omrežij za ukrepe v zvezi s projekti v skupnem interesu iz Uredbe (EU) št. 347/2013 in šele potem razmišljati o morebitni uporabi mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (32) Potrebno je podpreti projekte pametnih omrežij, ki povezujejo proizvodnjo, distribucijo ali porabo električne energije, z uporabo upravljanja sistema v realnem času in vplivanjem na čezmejno pretakanje energije. Podpora v okviru IPE za tovrstne projekte bi morala ustrezati tudi osrednji vlogi pametnih omrežij pri energetske preходу in pomagati pri zapolnjevanju vrzeli v financiranju, ki zdaj ovirajo naložbe v obsežnejše uvajanje tehnologije pametnih omrežij.

¹ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

- (33) V okviru podpore Unije bi bilo treba posebno pozornost nameniti čezmejnim medsebojnim povezavam na energetske področju, vključno s tistimi, ki so potrebne za doseganje cilja 10-odstotne elektroenergetske medsebojne povezanosti do leta 2020 in cilja 15-odstotne elektroenergetske medsebojne povezanosti do leta 2030, ki sta določena v Uredbi (EU) 2018/1999. Vzpostavitev povezovalnih daljnovodov za električno energijo je ključna za povezovanje trgov in odpravo energetske izoliranosti, da bi bilo v sistem pripuščene več energije iz obnovljivih virov ter da bi s tem dosegli koristi njihovega drugačnega portfelja povpraševanja po obnovljivih virih in njihove dobave, pa tudi koristi omrežij vetrnic na morju in pametnih omrežij, in da bi se vse države vključile v likvidni in konkurenčni energetski trg.
- (34) Dokončanje enotnega digitalnega trga je odvisno od osnovne infrastrukture za digitalno povezljivost. Digitalizacija industrije Unije in modernizacija sektorjev, kot so prometni, energetski, zdravstveni sektor in sektor javne uprave, sta odvisni od univerzalnega dostopa do zanesljivih, cenovno dostopnih, visokozmogljivih in zelo visokozmogljivih omrežij. Digitalna povezljivost je postala eden odločilnih dejavnikov premoščanja gospodarskih, družbenih in ozemeljskih razkorakov s podpiranjem modernizacije lokalnih gospodarstev in diverzifikacije gospodarskih dejavnosti. Obseg posredovanja IPE na področju infrastrukture za digitalno povezljivost bi bilo treba prilagoditi glede na njen vse večji pomen za gospodarstvo in za družbo nasploh. Zato je treba določiti projekte v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, ki so potrebni za izpolnitev ciljev digitalnega enotnega trga Unije, in razveljaviti Uredbo (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o smernicah za vseevropska omrežja na področju telekomunikacijske infrastrukture in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES (UL L 86, 21.3.2014, str. 14).

- (35) Komisija v svojem sporočilu z dne 14. septembra 2016 z naslovom „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“ (v nadaljnjem besedilu: Strategija za gigabitno družbo) določa strateške cilje za leto 2025 za optimiziranje naložb v infrastrukturo za digitalno povezljivost. Cilj Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta¹ je med drugim ustvariti regulativno okolje, ki spodbuja zasebne naložbe v omrežja za digitalno povezljivost. Kljub temu je jasno, da bo na več območjih v Uniji vzpostavljanje omrežij ostalo komercialno nedonosno zaradi raznih dejavnikov, kot so odročnost in ozemeljske ali geografske posebnosti in majhna gostota prebivalstva, ter zaradi raznih socialno-ekonomskih dejavnikov, in torej urgentno zahteva posebno pozornost. IPE bi bilo zato treba prilagoditi, da bi prispeval k doseganju strateških ciljev, ki so opredeljeni v Strategiji za gigabitno družbo, pri katerih gre prav tako za prispevek k uravnoteženemu razvoju podeželja in mest, ter dopolnjeval podporo, ki jo za vzpostavljanje zelo visokozmogljivih omrežij zagotavljajo drugi programi, zlasti ESRR, Kohezijski sklad in program InvestEU.

¹ Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).

- (36) Medtem ko so vsa omrežja za digitalno povezljivost, ki so povezana z internetom, sama po sebi vseevropska, kar je predvsem zaradi delovanja aplikacij in storitev, ki jih te omogočajo, bi bilo treba ob upoštevanju nedelovanja trga in ugotovljenih ovir pri vzpostavljanju podpore iz IPE prednostno nameniti ukrepom, od katerih se pričakuje največji vpliv na enotni digitalni trg, med drugim prek njihove uskladitve s cilji Strategije za gigabitno družbo, ter na digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe.
- (37) Šole, univerze, knjižnice, lokalne, regionalne ali nacionalne uprave, glavni izvajalci javnih storitev, bolnišnice in zdravstveni domovi, prometna vozlišča in digitalno intenzivna podjetja so subjekti in kraji, ki lahko vplivajo na pomembne socialno-ekonomske premike na območjih, na katerih se nahajajo, tudi na podeželju in redko poseljenih območjih. Ti spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja morajo imeti najsodobnejšo gigabitno povezljivost, da gospodinjstvom, podjetjem in lokalnim skupnostim v Uniji zagotovijo dostop do najboljših storitev in aplikacij. V okviru IPE bi bilo treba podpirati dostop teh spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s sistemi 5G in drugo najsodobnejšo povezljivostjo, ki omogočajo gigabitno povezljivost, da bi bilo mogoče doseči njihovo največje možno pozitivno učinkovanje na obče gospodarstvo in družbo na njihovih območjih, vključno z ustvarjanjem večjega uporabniškega povpraševanja po povezljivosti in storitvah.

- (38) Nepovezana ozemlja po vsej Uniji predstavljajo ozka grla in neizrabljen potencial za enotni digitalni trg. Pri večini podeželskih in odročnih območij ima visokokakovostna internetna povezljivost lahko ključno vlogo pri preprečevanju digitalnega razkoraka, izoliranosti in odseljevanja, in sicer z zmanjšanjem stroškov dobave blaga in zagotavljanja storitev, ter kot delna izravnava za odročnost. Visokokakovostna internetna povezljivost je potrebna za nove gospodarske priložnosti, kot je precizno kmetovanje ali razvoj biogospodarstva na podeželskih območjih. IPE bi moral prispevati k zagotavljanju zelo visokozmogljive fiksne ali brezžične povezljivosti vsem gospodinjstvom v Uniji, tako na podeželju kot v mestih, s poudarkom na vzpostavljanju v zvezi s tistimi primeri, ki izkazujejo določeno mero nedelovanja trga, kar se lahko rešuje z nizkointenzivnimi nepovratnimi sredstvi. Pri sinergijah ukrepov s podporo IPE, bi bilo treba doseči najvišjo možno raven, pri tem pa ustrezno upoštevati stopnjo gostote spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja na vsakokratnem območju ter raven financiranja, potrebno za zagotovitev pokritosti. Poleg tega bi moral biti IPE usmerjen v doseganje celovite pokritosti gospodinjstev in ozemelj, saj je negospodarno kasneje odpravljati vrzeli na območju, ki je bilo že pokrito.
- (39) Poleg tega bi moral IPE na podlagi uspeha pobude WiFi4EU še naprej podpirati zagotavljanje brezplačne, varne, visokokakovostne, lokalne brezžične povezljivosti v središčih lokalnega javnega življenja, vključno s subjekti z javnim poslanstvom, kot so javni organi in ponudniki javnih storitev, ter na mestih na prostem, dostopnih širši javnosti, da bi se digitalna vizija Unije spodbujala v lokalnih skupnostih.

- (40) Digitalna infrastruktura je pomembna odskočna deska za inovacije. Da bi IPE imel kar največji učinek, bi moral biti osredotočen na financiranje digitalne infrastrukture. Posamezne digitalne storitve in aplikacije, kot so tiste, ki vključujejo razne tehnologije distribuirane knjige transakcij ali uporabljajo umetno inteligenco, bi zato morale biti zunaj področja uporabe IPE in bi jih bilo treba namesto tega po potrebi obravnavati v okviru drugih instrumentov, kakršen je program Digitalna Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Pomembno je tudi doseči kar največje sinergije med različnimi programi.
- (41) Za donosnost predvidenih digitalnih storitev nove generacije, kot so storitve „interneta stvari“ in digitalne aplikacije, ki naj bi prinesle znatne koristi raznim sektorjem in družbi kot celoti, bo potrebna neprekinjena čezmejna pokritost s sistemi 5G, zlasti da se uporabnikom in napravam omogoči, da ostanejo povezani tudi na poti. Vendar pa scenariji delitve stroškov za vzpostavitev 5G v teh sektorjih še vedno niso jasni, zaznana tveganja, povezana s komercialno vzpostavitvijo na nekaterih ključnih področjih, pa so zelo visoka. Cestni koridorji in železniške povezave naj bi bili ključni v prvi fazi novih aplikacij na področju povezane mobilnosti ter bi torej pomenili nepogrešljive čezmejne projekte za financiranje v okviru IPE.

¹ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).

- (42) Vzpostavitev hrbteničnih elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, ki povezujejo evropska ozemlja s tretjimi državami na drugih celinah ali ki povezujejo evropske otoke, najbolj oddaljene regije ali čezmorske države in ozemlja, vključno prek ozemeljskih voda Unije in izključne ekonomske cone držav članic, je potrebna za zagotovitev nujne redundance za tako nepogrešljivo infrastrukturo, za povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije ter za prispevek k ozemeljski koheziji. Toda ti projekti brez javne podpore komercialno pogosto niso donosni. Poleg tega bi morala biti na voljo podpora, ki bi evropske vire visokozmogljivega računalništva dopolnjevala z ustreznimi povezavami s terabitno zmogljivostjo.
- (43) Z ukrepi, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, bi bilo treba za specifični projekt treba namestiti najbolj razpoložljivo in najustreznejšo tehnologijo, ki ponuja najboljše ravnotežje med najsodobnejšimi tehnologijami v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja in stroškovne učinkovitosti. Namestitvi takšne tehnologije bi morali dati prednost že v programih dela ob upoštevanju meril iz te uredbe. Za dosegajo največjih možnih socialno-ekonomskih in okoljskih koristi lahko vzpostavljanje zelo visokozmogljivih omrežij vključuje tudi pasivno infrastrukturo. Pri prednostnem razvrščanju ukrepov bi bilo treba upoštevati morebitne pozitivne učinke prelivanja v smislu povezljivosti, na primer, uveden projekt lahko izboljša gospodarsko upravičenost za prihodnje uvajanje, ki bo povzročilo nadaljnjo pokritost ozemelj in prebivalstva na območjih, ki so bila dotlej nepokrita.

- (44) Unija je razvila svojo satelitsko tehnologijo za določanje položaja, navigacijo in določanje časa (PNT) (programa Galileo in EGNOS) ter svoj program za opazovanje in spremljanje Zemlje (Copernicus). Programa Galileo in EGNOS ter program Copernicus ponujajo napredne storitve, ki omogočajo pomembne gospodarske koristi za javne in zasebne uporabnike. Zato bi morala biti vsaka prometna, energetska ali digitalna infrastruktura, ki se financira iz IPE in uporablja storitve PNT ali opazovanja Zemlje, tehnično združljiva s temi programi.
- (45) Pozitivni rezultati prvega razpisa za zbiranje predlogov za mešano financiranje, ki je bil objavljen leta 2017 v okviru sedanjega programa, so potrdili ustreznost in dodano vrednost uporabe nepovratnih sredstev Unije za mešano financiranje s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in investorjev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev. Mešano financiranje bi moralo privabljati zasebne naložbe in zagotavljati finančni vzvod pri skupnem prispevku javnega sektorja v skladu s cilji programa InvestEU. IPE bi zato moral še naprej podpirati ukrepe, ki se lahko financirajo s kombiniranjem nepovratnih sredstev Unije in drugih virov financiranja.
- (46) V prometnem sektorju zneski, ki se uporabijo za operacije mešanega financiranja, ne bi smeli preseči 10 % zneska iz razdelka 1(2) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Moralo bi biti mogoče uporabiti operacije mešanega financiranja na primer za ukrepe v zvezi s pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnostjo.

- (47) Cilji politike IPE se tudi uresničujejo prek finančnih instrumentov in proračunskega jamstva v okviru političnih sklopov programa InvestEU. Ukrepe v okviru IPE bi bilo treba uporabiti za spodbujanje naložb z obravnavo nedelovanja trga ali suboptimalnih razmer za naložbe, in sicer sorazmerno, ne da bi podvajali ali izrivali zasebno financiranje, zlasti kadar ukrepi niso komercialno izvedljivi, ampak imajo jasno dodano vrednost Unije.
- (48) Za prednost integriranega razvoja inovacijskega cikla, je treba zagotoviti dopolnjevanje med inovativnimi rešitvami, razvitimi v kontekstu okvirnih programov Unije za raziskave in inovacije, in inovativnimi rešitvami, uvedenimi s podporo iz IPE. V ta namen se s sinergijami s programom Obzorje Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta¹, zagotovi, da se raziskovalne in inovacijske potrebe v prometnem, energetske in digitalnem sektorju v Uniji opredelijo in določijo med strateškim načrtovanjem Obzorja Evropa. Poleg tega se s sinergijami z Obzorjem Evropa doseže, da IPE podpira obsežno širjenje in uvajanje inovativnih tehnologij in rešitev na področju prometne, energetske in digitalne infrastrukture, zlasti tistih, ki so rezultat Obzorja Evropa. Poleg tega se s sinergijami z Obzorjem Evropa zagotavlja, da bo izmenjava informacij in podatkov med Obzorjem Evropa in IPE potekala čim lažje, na primer s poudarkom na tehnologijah iz Obzorja Evropa z visoko stopnjo pripravljenosti za trg, ki bi se lahko nadalje uvajale prek IPE.

¹ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

- (49) Trajanje IPE bi moralo biti skladno s trajanjem večletnega finančnega okvira. Ta uredba bi morala določati finančna sredstva za celotno obdobje 2021–2027, ki pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev¹ za Evropski parlament in Svet med letnim proračunskim postopkom.
- (50) Na ravni Unije je evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik okvir, v katerem se opredeljujejo nacionalne reformne prednostne naloge in spremlja njihovo izvajanje. Države članice razvijajo svoje lastne nacionalne večletne naložbene strategije v podporo tem reformnim prednostnim nalogam. Te strategije bi bilo treba predstaviti skupaj z letnimi nacionalnimi programi reform kot način, da se določijo in uskladijo projekti prednostnih naložb, ki jih je treba podpreti z nacionalnim financiranjem ali financiranjem Unije ali obojim. Namen teh strategij bi morala biti tudi skladna uporaba financiranja Unije in čim večja dodana vrednost finančne podpore, ki priteka zlasti iz ESRR, Kohezijskega sklada, evropske stabilizacijske funkcije za naložbe, programa InvestEU in IPE, kjer je to ustrezno. Finančno podporo bi bilo treba uporabljati tudi na način, ki je skladen z energetske in podnebnimi načrti Unije in nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti, kadar je to ustrezno.

¹ UL L 433I, 22.12.2020, str. 28.

- (51) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v finančni uredbi ter določajo zlasti postopek za pripravo proračuna in njegovo izvrševanje prek nepovratnih sredstev, nagrad, javnih naročil in posrednega izvrševanja, obenem pa urejajo nadzorovanje odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.
- (52) Vrste financiranja in metode izvajanja v skladu s to uredbo bi morale biti izbrane glede na to, ali je z njimi mogoče uresničiti specifične cilje ukrepov in doseči rezultate, pri čemer bi se upoštevali zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovano tveganje neskladnosti. Pri takšni izbiri bi bil potreben preudarek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.

- (53) Pravnim subjektom s sedežem v Uniji bi moralo biti kolikor je to mogoče omogočeno vzajemno sodelovanje v enakovrednih programih tretjih držav, ki sodelujejo v IPE.
- (54) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko v programih Unije sodelujejo v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP), ki določa izvajanje programov na podlagi odločitve, sprejete na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba vnesti posebno določbo, s katero se od tretjih držav zahteva, da odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko izvajajo svoje pristojnosti.

¹ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

- (55) Pravila o dodeljevanju nepovratnih sredstev določa finančna uredba. Da bi upoštevali specifičnost ukrepov s podporo IPE in zagotovili doslednost izvajanja v sektorjih, ki jih IPE zajema, so potrebne dodatne navedbe o merilih za upravičenost in dodelitev. Pri izbiri dejavnosti in njihovem financiranju bi bilo treba uporabljati le pogoje iz te uredbe in finančne uredbe. Brez poseganja v finančno uredbo bi moralo biti za programe dela dopuščeno, da določajo poenostavljene postopke.
- (56) V skladu s finančno uredbo se merila za izbor in dodelitev določijo v programih dela. V prometnem sektorju bi bilo treba kakovost in pomembnost projekta tudi oceniti ob upoštevanju pričakovanega vpliva projekta na evropsko povezljivost, njegove skladnosti z zahtevami glede dostopnosti in njegove strategije, kar zadeva prihodnje potrebe glede vzdrževanja.

(57) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95², (Euratom, ES) št. 2185/96³ in (EU) 2017/1939⁴ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 in OLAF pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

¹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

² Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

- (58) V skladu s Sklepom Sveta (EU) 2013/755/EU¹ so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih (ČDO) upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji IPE ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero sta zadevna čezmorska država ali ozemlje povezana.
- (59) Unija bi si morala prizadevati za koherentnost in sinergije s programi Unije za zunanje politike, vključno s predpristopno pomočjo po zavezah, sprejetih v okviru sporočila Komisije z dne 6. februarja z naslovom „Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom“.
- (60) Ko pri ukrepih, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu ali čezmejnem projektom na področju energije iz obnovljivih virov sodelujejo tretje države ali subjekti, ustanovljeni v tretjih državah, bi morala biti finančna podpora na voljo samo, če je nujna za doseganje ciljev teh projektov. Kar zadeva čezmejne projekte s področja energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba pri sodelovanju med eno ali več državami članicami in tretjo državo (vključno v okviru Energetske skupnosti) spoštovati pogoje iz Direktive (EU) 2018/2001 glede nujnosti fizične povezave z Unijo.

¹ Sklep Sveta z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (61) Komisija v svojem sporočilu z dne 3. oktobra 2017 z naslovom „Uspešno izvajanje javnega naročanja v Evropi in za njo“ opozarja, da je Unija najbolj odprt trg na svetu za javno naročanje, vendar pa družbe Unije v drugih državah nimajo vedno enakega dostopa. Upravičenci IPE bi morali zato v celoti izkoristiti možnosti za strateško javno naročanje, ki jih ponuja Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (62) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje² bi bilo treba IPE oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, kot je spremljanje v zvezi s podnebnimi ukrepi, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih rezultatov IPE. Komisija bi morala opraviti ocene uspešnosti in učinkovitosti financiranja ter njegovega učinka na splošne cilje IPE in ga po potrebi prilagoditi ter o tem poročati Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

¹ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

² UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (63) Izvajati bi bilo treba ukrepe preglednega, odgovornega in ustreznega spremljanja in poročanja, tudi z vključitvijo merljivih kazalnikov, za ocenjevanje in poročanje o napredku IPE pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz te uredbe. S temi ukrepi bi bilo treba doseči tudi, da bodo dosežki IPE deležni priznanja. Ta sistem poročanja o smotnosti bi moral zagotavljati, da bodo podatki za spremljanje izvajanja IPE in njegovih rezultatov primerni za poglobljeno analizo doseženega napredka in težav, ki so se pojavile, ter da se bodo ti podatki in rezultati zbirali uspešno, učinkovito in pravočasno. Prejemnikom finančnih sredstev Unije je treba naložiti sorazmerne zahteve glede poročanja, da se za IPE zberejo ustrezni podatki.
- (64) IPE bi se moral izvajati na podlagi programov dela. Komisija bi morala do ... [tri mesece po datumu začetka veljavnosti te uredbe] sprejeti prve večletne programe dela, ki bi morali vključevati časovni razpored razpisov za zbiranje predlogov za prva tri leta IPE, njihove teme in okvirni proračun, pa tudi prihodnji okvir, ki zajema celotno programsko obdobje.

- (65) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila glede določanja posebnih pravil o sofinanciranju med deli za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov; kjer je to potrebno, z določitvijo infrastrukturnih zahtev za nekatere kategorije ukrepov za infrastrukturo z dvojno rabo in postopkov ocenjevanja v zvezi z ukrepi, povezanimi z ukrepi za infrastrukturo z dvojno rabo; sprejemanja programov dela in dodeljevanja finančne podpore Unije. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (66) Da bi po potrebi prilagodili kazalnike, ki se uporabljajo za spremljanje IPE, okvirne odstotke proračunskih sredstev, dodeljenih posameznemu specifičnemu cilju v prometnem sektorju, in določitev koridorjev jedrnega prometnega omrežja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembami delov I, II in III Priloge k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.
- (67) Ker ciljev te uredbe, in sicer izgradnje, razvoja, posodobitve in dokončanja vseevropskih omrežij v prometnem, energetske in digitalnem sektorju ter spodbujanja čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (68) Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter Uredbo (EU) št. 283/2014 bi bilo zato treba razveljaviti. Vseeno pa bi bilo treba ohraniti učinke člena 29 Uredbe (EU) št. 1316/2013, ki spreminja Prilogo k Uredbi (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta² glede seznama tovornih koridorjev.
- (69) Za zagotovitev kontinuitete pri nudenju podpore na zadevnih področjih politike in omogočili izvajanje od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, bi morala ta uredba nujno začeti veljati in se uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2021 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

¹ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

² Uredba (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet (UL L 276, 20.10.2010, str. 22).

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi Instrument za povezovanje Evrope (IPE) za obdobje trajanja večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

V tej uredbi so določeni cilji IPE, njegov proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „ukrep“ pomeni vsako dejavnost, ki velja za finančno in tehnično neodvisno, je časovno omejena in potrebna za izvajanje projekta;
- (b) „alternativna goriva“ pomeni alternativna goriva za vse načine prevoza, kot so opredeljena v točki 1 člena 2 Direktive 2014/94/EU;

- (c) „upravičenec“ pomeni subjekt s pravno osebnostjo, s katerim je bil podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih;
- (d) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrepe, ki se podpirajo iz proračuna Unije, vključno v okviru mehanizmov mešanega financiranja na podlagi točke (6) člena 2 finančne uredbe, ki združujejo nepovratne oblike podpore in/ali finančne instrumente in/ali proračunska jamstva iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij, pa tudi iz komercialnih finančnih institucij in od vlagateljev;
- (e) „celovito omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, opredeljeno v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (f) „jedrno omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, opredeljeno v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (g) „koridorji jedrnega omrežja“ pomeni instrumente za spodbujanje usklajenega izvajanja jedrnega omrežja, kot je določeno v poglavju IV Uredbe (EU) št. 1315/2013 in navedeno v delu III Priloge k tej uredbi;
- (h) „čezmejna povezava“ pomeni v prometnem sektorju projekt v skupnem interesu, ki zagotavlja neprekinjenost TEN-T med državama članicama ali med državo članico in tretjo državo;

- (i) „manjkajoča povezava“ pomeni manjkajoči odsek TEN-T za vse načine prevoza ali prometni odsek, ki zagotavlja povezanost jedrnih ali celovitih omrežij s koridorji TEN-T, zaradi česar TEN-T ni več neprekinjeno ali nastane eno ali več ozkih grl s posledicami za neprekinjenost TEN-T;
- (j) „infrastruktura za dvojno rabo“ pomeni infrastrukturo prometnega omrežja, ki izpolnjuje tako civilne kot obrambne potrebe;
- (k) „čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov“ pomeni projekt, izbran ali upravičen do tega, da je izbran na podlagi sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugega dogovora med dvema ali več državami članicami ali dogovorov med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami iz členov 8, 9, 11 in 13 Direktive (EU) 2018/2001 pri načrtovanju ali uvedbi energije iz obnovljivih virov v skladu z merili, določenimi v delu IV Priloge k tej uredbi;
- (l) „energetska učinkovitost na prvem mestu“ pomeni energetska učinkovitost na prvem mestu, kot je opredeljeno v točki 18 člena 2 Uredbe (EU) 2018/1999;
- (m) „infrastruktura za digitalno povezljivost“ pomeni zelo visokozmogljiva omrežja, sisteme 5G, zelo visokokakovostno lokalno brezžično povezljivost in hrbtenična omrežja ter delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetska infrastrukturo;

- (n) „sistemi 5G“ pomeni sklop elementov digitalne infrastrukture, ki se na podlagi globalno sprejetih standardov za mobilno in brezžično komunikacijsko tehnologijo uporabljajo za povezljivost in storitve dodane vrednosti, z značilnostmi naprednega delovanja, kot so zelo velika hitrost prenosa podatkov in zmogljivost, komunikacije z nizko stopnjo zakasnitve, ultravisoka stopnja zanesljivosti ali podpora za številne povezane naprave;
- (o) „koridor 5G“ pomeni prometno pot, cesto, železnico ali celinsko plovno pot, ki je v celoti pokrita z infrastrukturo za digitalno povezljivost in zlasti sistemi 5G ter omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, kot so povezana in avtomatizirana mobilnost, podobne storitve pametne mobilnosti za železnice ali digitalna povezljivost na celinskih plovnih poteh;
- (p) „delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetske infrastrukturo“ pomeni fizična in virtualna informacijsko-komunikacijsko tehnološka sredstva, ki delujejo prek komunikacijske infrastrukture ter podpirajo pretok, shranjevanje, obdelavo in analizo podatkov o prometni ali energetske infrastrukturi ali obojem;
- (q) „projekt v skupnem interesu“ pomeni projekt, opredeljen v Uredbi (EU) št. 1315/2013 ali Uredbi (EU) št. 347/2013 ali členu 8 te uredbe;

- (r) „študije“ pomeni dejavnosti, potrebne za pripravo izvajanja projekta, kot so pripravljalne študije, študije kartiranja in izvedljivosti, študije v zvezi z ocenjevanjem, preskusi in potrjevanjem, tudi v obliki programske opreme, ter vse druge ukrepe za tehnično podporo, vključno s pripravljalnimi deli, potrebnimi za opredelitev in razvoj projekta ter odločitev o njegovem financiranju, kot so predhodni pregledi zadevnih lokacij ter priprava finančnega svežnja;
- (s) „spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja“ pomeni subjekte, ki lahko zaradi svojega poslanstva, narave ali lokacije neposredno ali posredno ustvarjajo pomembne socialno-ekonomske koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti na okoliškem območju ali območju vpliva;
- (t) „tretja država“ pomeni državo, ki ni država članica Unije;
- (u) „zelo visokozmogljiva omrežja“ pomeni zelo visokozmogljiva omrežja, kot so opredeljena v točki 2 člena 2 Direktive (EU) 2018/1972;
- (v) „dela“ pomeni nakup, dobavo in uporabo sestavnih elementov, sistemov in storitev, vključno s programsko opremo, načrtovanje, izvajanje gradnje in montaže projekta, tehnično potrditev montaže ter začetka uporabe projekta.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilji IPE so izgradnja, razvoj, posodobitev in dokončanje vseevropskih omrežij v prometnem, energetske in digitalnem sektorju ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju dolgoročnih zavez glede razogljičenja in ciljev okrepitve evropske konkurenčnosti; pametne, trajnostne in vključujoče rasti; teritorialne, socialne in ekonomske kohezije ter dostopa do notranjega trga in njegovega povezovanja s poudarkom na spodbujanju sinergij med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem.
2. Specifični cilji IPE so:
 - (a) v prometnem sektorju:
 - (i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana in multimodalna omrežja ter infrastrukturo za pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnost, v skladu s cilji Uredbe (EU) št. 1315/2013, ter
 - (ii) prilagoditi dele TEN-T za dvojno rabo prometne infrastrukture za izboljšanje civilne in vojaške mobilnosti;

- (b) v energetskega sektorja:
 - (i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje učinkovitega in konkurenčnega notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij, ki pospešujejo razogljičenje gospodarstva, spodbujajo energetska učinkovitost in zagotavljajo zanesljivost oskrbe, ter
 - (ii) spodbujati čezmejno sodelovanje na področju energije, vključno z energijo iz obnovljivih virov;
- (c) v digitalnem sektorju: prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu v zvezi z uvedbo in dostopom do varnih in zanesljivih zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s sistemi 5G, ter k večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbteničnih omrežij na ozemljih Unije z njihovim povezovanjem s sosednjimi ozemlji, pa tudi k digitalizaciji prometnega in energetskega omrežja.

Člen 4
Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje IPE za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 33 710 000 000 EUR¹ v tekočih cenah.

V skladu s ciljem Unije o vključevanju podnebnih ukrepov v sektorske politike Unije in sklade Unije IPE v okviru svojih ukrepov prispeva 60 % svojih skupnih finančnih sredstev za podnebne cilje.

2. Znesek iz odstavka 1 se razdeli, kot sledi:

(a) 25 807 000 000 EUR za specifične cilje iz točke (a) člena 3(2), od tega:

- (i) 12 830 000 000 EUR iz evropskih strateških naložb razdelka 1(2) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027;

¹ Finančna sredstva IPE za obdobje 2021–2027 v stalnih cenah iz leta 2018 znašajo 29 896 000 000 milijonov EUR in so razdeljena kot sledi: (a) promet: 22 884 000 000 EUR, od tega (i) 11 384 000 000 EUR iz evropskih strateških naložb razdelek 1(2) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027; (ii) 10 000 000 000 EUR prerazporejenih iz Kohezijskega sklada; (iii) 1 500 000 000 EUR iz obrambe razdelek 5(13) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027; (b) energija: 5 180 000 000 EUR; (c) digitalno: 1 832 000 000 EUR.

- (ii) 11 286 000 000 EUR se prerazporedi iz Kohezijskega sklada, da se v skladu s to uredbo porabi samo v državah članicah, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada;
 - (iii) 1 691 000 000 EUR iz razdelka 5(13) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za specifični cilj iz točke (a)(ii) člena 3(2);
 - (b) 5 838 000 000 EUR za specifični cilj iz točke (b) člena 3(2), od tega 15 % glede na odziv trga za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, če pa je prag 15 % dosežen, Komisija ta prag glede na odziv trga poveča na do 20 %;
 - (c) 2 065 000 000 EUR za specifične cilje iz točke (c) člena 3(2).
3. Komisija ne odstopa od zneska iz točke (a)(ii) odstavka 2.
4. Do največ 1 % zneska iz odstavka 1 se lahko uporabi za financiranje tehnične in upravne pomoči za izvajanje IPE in sektorskih smernic, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijsko-tehnološkimi sistemi. Navedeni znesek se lahko uporabi tudi za financiranje spremljevalnih ukrepov v podporo pripravi projektov in zlasti za zagotavljanje svetovalnih storitev nosilec projektov glede možnosti financiranja, da bi jim pomagali pri strukturiranju financiranja projektov.

5. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo v letne obroke za obdobje dveh ali več let.
6. V skladu s točko (a) drugega pododstavka člena 193(2) finančne uredbe in ob upoštevanju odloženega začetka veljavnosti te uredbe ter za zagotovitev kontinuitete, se lahko za omejeno obdobje stroški, ki nastanejo v zvezi z ukrepi, podprtimi na podlagi te uredbe, štejejo za upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.
7. Znesek, prerazporejen iz Kohezijskega sklada, se uporabi v skladu s to uredbo, ob upoštevanju odstavka 8 tega člena in brez poseganja v točko (c) člena 15(2).
8. Kar zadeva zneske, prerazporejene iz Kohezijskega sklada, se 30 % teh zneskov nemudoma in na konkurenčni osnovi da na voljo vsem državam članicam, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo, pri čemer je prednost namenjena največjemu možnemu številu čezmejnih in manjkajočih povezav. Pri izboru projektov, upravičenih do financiranja, se do 31. decembra 2023 upoštevajo nacionalne dodelitve v okviru Kohezijskega sklada glede 70 % prerazporejenih sredstev. Od 1. januarja 2024 se sredstva, ki so bila prerazporejena IPE in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture, dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do financiranja iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo.

9. V zvezi z državami članicami, katerih bruto nacionalni dohodek (BND) na prebivalca, merjen po standardih kupne moči za obdobje 2015–2017, ne dosega 60 % povprečnega BND na prebivalca v EU-27, se do 31. decembra 2024 zagotovi 70 % od 70 % zneska, ki so ga te države članice prerazporedile v IPE.
10. Do 31. decembra 2025 skupni znesek dodeljen iz zneska iz točke (a)(ii) odstavka 2 za ukrepe v državi članici, upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada, ne sme preseči 170 % deleža zadevne države članice v skupnem znesku, prerazporejenega iz Kohezijskega sklada.
11. Da se zagotovi podpora državam članicam, ki so upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada in ki imajo morda težave pri načrtovanju projektov, ki so dovolj dodelani ali kakovostni ali oboje in imajo dovolj veliko dodano vrednost Unije, se posebna pozornost nameni tehnični pomoči, namenjeni krepitevi institucionalnih zmogljivosti ter učinkovitosti javnih uprav in služb v zvezi z razvojem in izvajanjem projektov iz te uredbe.

Komisija stori vse, kar je v njeni moči, da državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, omogoči, da do konca obdobja 2021–2027 dosežejo največjo možno absorpcijo zneska, prerazporejenega v IPE, med drugim z organizacijo dodatnih razpisov.

Poleg tega se posebna pozornost in podpora namenita tistim državam članicam, katerih BND na prebivalca, merjen po standardih kupne moči za obdobje 2015–2017, ne dosega 60 % povprečnega BND na prebivalca v EU-27.

12. Znesek, ki se prenese iz Kohezijskega sklada, se ne uporablja za financiranje medsektorskih programov dela in operacij mešanega financiranja.
13. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo programu IPE. Za to prerazporeditev sredstev veljajo pogoji iz člena 21 Uredbe (EU) 2021/...⁺. Komisija ta sredstva uporablja neposredno v skladu s prvim pododstavkom točke (a) člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega pododstavka. Ta sredstva se uporabijo v korist zadevne države članice.
14. Brez poseganja v odstavek 13 tega člena se lahko v digitalnem sektorju viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, na zahtevo teh držav članic prenesejo v IPE, vključno za namen dopolnitve financiranja upravičenih ukrepov iz člena 9(4) te uredbe, in sicer do 100 % skupnih upravičenih stroškov, brez poseganja v načelo sofinanciranja iz člena 190 finančne uredbe in v pravila o državni pomoči. Ti viri se uporabijo zgolj v korist zadevne države članice.

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta ST 6674/21 (2018/0196(COD)).

Člen 5

Tretje države, pridružene IPE

1. V IPE lahko sodelujejo naslednje tretje države:
 - (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
 - (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (c) države iz evropske sosedске politike v skladu s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

- (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja sodelovanje tretje države v katerem koli programu Unije, če sporazum:
- (i) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;
 - (ii) določa pogoje za sodelovanje v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe, in upravne stroške programov;
 - (iii) na tretjo državo ne prenaša nobenega pooblastila za odločanje v zvezi s programom Unije;
 - (iv) jamči pravice Unije, da zagotovi dobro finančno poslovanje in ščiti svoje finančne interese;
 - (v) zagotavlja vzajemnost pri dostopu do podobnih programov v tretji državi, ki sodeluje v programih Unije.

Prispevki iz točke (d)(ii) prvega odstavka tega člena so namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe.

2. Brez poseganja v člen 8 Uredbe (EU) št. 1315/2013 tretje države iz odstavka 1 tega člena in subjekti s sedežem v teh državah ne smejo prejeti finančne pomoči na podlagi te uredbe, razen kadar je to nujno za doseganje ciljev danega projekta v skupnem interesu ali projekta v skladu s členom 7(1) te uredbe in pod pogoji, ki so določeni v programih dela iz člena 20 te uredbe.

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. IPE se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz točke (c) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe.
2. Z IPE se lahko zagotovi financiranje v obliki nepovratnih sredstev in javnih naročil, kot je določeno v finančni uredbi. Prispeva lahko tudi k operacijam mešanega financiranja v skladu z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in naslovom X finančne uredbe. Prispevek Unije za operacije mešanega financiranja v prometnem sektorju ne presega 10 % proračunskega zneska iz točke (a)(i) člena 4(2) te uredbe. V prometnem sektorju se lahko operacije mešanega financiranja uporabijo za ukrepe v zvezi s pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnostjo iz točke (b) člena 9(2) te uredbe.

¹ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

3. Komisija lahko na izvajalske agencije prenese pooblastilo za izvajanje dela IPE v skladu s členom 69 finančne uredbe, da se zadosti zahtevam po optimalnem upravljanju in učinkovitosti IPE v prometnem, energetske in digitalnem sektorju.
4. Prispevki v mehanizmu vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se štejejo za zadostno jamstvo v okviru finančne uredbe. Uporablja se člen 33(7) Uredbe (EU) 2021/695.

Člen 7

Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov

1. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov prispevajo k razogljičenju, dokončanju notranjega energetskega trga in povečanju zanesljivosti oskrbe. Navedeni projekti so vključeni v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drug dogovor med dvema ali več državami članicami ali dogovore med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami iz členov 8, 9, 11 in 13 Direktive (EU) 2018/2001. Navedeni projekti izpolnjujejo cilje, splošna merila in postopek iz dela IV Priloge k tej uredbi.

2. Komisija do 31. decembra 2021 sprejme delegirane akte v skladu s členom 26, s katerim brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 14 določi podrobna merila za izbor, pa tudi podrobnosti postopka za izbor projektov. Komisija objavi metodologije za ocenjevanje prispevka projekta k splošnim merilom ter za pripravo analize stroškov in koristi iz dela IV Priloge.
3. Študije, katerih namen je razvoj in opredelitev čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
4. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov so upravičeni do financiranja Unije za dela, če izpolnjujejo ti dodatni merili:
 - (a) analiza stroškov in koristi za projekt v skladu s točko 3 dela IV Priloge je obvezna za vse podprte projekte in upošteva vse prihodke iz shem podpore, je bila opravljena na pregleden, izčrpen in celosten način ter dokazuje obstoj znatnih prihrankov stroškov ali koristi ali obojih, in sicer v smislu povezovanja sistemov, okoljske trajnosti, zanesljivosti oskrbe ali inovacij, in
 - (b) vložnik dokaže, da se brez nepovratnih sredstev projekt ne bi uresničil ali da brez nepovratnih sredstev projekt ne more biti donosen.

5. Znesek nepovratnih sredstev za dela:
- (a) je sorazmeren s prihranki stroškov ali koristmi iz točke 2(b) dela IV Priloge ali obojim;
 - (b) ne presega zneska, potrebnega za uresničitev ali donosnost projekta, ter
 - (c) je skladen s členom 15(3).
6. IPE zagotavlja možnost usklajenega financiranja z omogočitvenim okvirom za uvajanje energije iz obnovljivih virov iz člena 3(5) Direktive (EU) 2018/2001 in sofinanciranja z mehanizmom Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov iz člena 33 Uredbe (EU) 2018/1999.
7. Komisija redno ocenjuje črpanje sredstev za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov glede na referenčni znesek, določen v točki (b) člena 4(2) te uredbe. Če po navedeni oceni ni zadostnega tržnega črpanja sredstev za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, se neporabljeni proračun, predviden za navedene projekte, uporabi za doseganje ciljev vseevropskih energetskega omrežij, opredeljenih v točki (b)(i) člena 3(2) te uredbe, za upravičene ukrepe iz točke (a) člena 9(3) te uredbe, od leta 2024 pa se lahko uporabi tudi za sofinanciranje mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1999.

8. Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim določi posebna pravila o sofinanciranju med deli za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov v okviru IPE in mehanizmom Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenim na podlagi člena 33 Uredbe (EU) 2018/1999. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2) te uredbe.

Člen 8

Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost

1. Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost so tisti projekti, ki pomembno prispevajo k doseganju strateških ciljev Unije na področju povezljivosti in/ali zagotavljajo omrežno infrastrukturo, ki podpira digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe, pa tudi digitalni enotni trg Unije.
2. Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost izpolnjujejo naslednja merila:
 - (a) projekt prispeva k specifičnemu cilju iz točke (c) člena 3(2) ter
 - (b) projekt uporablja najboljšo in najprimernejšo tehnologijo za navedeni posamezni projekt, ki predstavlja najboljše ravnotežje v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja, kibernetске varnosti in stroškovne učinkovitosti.

3. Študije, katerih namen je razvoj in opredelitev projektov v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
4. Brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 14 se prednost pri financiranju določi ob upoštevanju naslednjih meril:
 - (a) ukrepi, ki prispevajo k uvajanju in dostopu do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s sistemi 5G in drugo najsodobnejšo povezljivostjo, v skladu s strateškimi cilji Unije glede povezljivosti na območjih, kjer so spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja, se prednostno razvrstijo ob upoštevanju potreb po povezljivosti teh območij in ustvarjenem dodatnem območju pokritosti, vključno za gospodinjstva, v skladu s točko 1 dela V Priloge; do financiranja je upravičena uvedba samostojnih omrežij do spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja, če je ta uvedba gospodarsko sorazmerna in fizično izvedljiva;
 - (b) v skladu s točko 2 dela V Priloge se prednostno obravnavajo ukrepi, ki prispevajo k zagotavljanju zelo visokokakovostne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih;

- (c) prednostno se obravnavajo ukrepi, ki prispevajo k vzpostavitvi koridorjev 5G ob glavnih prometnih poteh, vključno s TEN-T, kot so tisti, navedeni v točki 3 dela V Priloge, da se zagotovi pokritost ob navedenih glavnih prometnih poteh, kar omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, pri tem pa se uporabi v prihodnost usmerjen pristop ob upoštevanju njihovega socialno-ekonomskega pomena glede na vse že nameščene tehnološke rešitve;
- (d) projekti v skupnem interesu, namenjeni vzpostavitvi ali bistveni nadgradnji čezmejnih hrbtničnih omrežij, ki povezujejo Unijo s tretjimi državami, in krepitvi povezav med elektronskimi komunikacijskimi omrežji znotraj ozemlja Unije, vključno s podmorskimi kabli, se prednostno razvrstijo glede na to, kako pomembno prispevajo k večji uspešnosti, odpornosti in zelo visoki zmogljivosti navedenih elektronskih komunikacijskih omrežij;
- (e) projekti v skupnem interesu, ki vzpostavljajo delujoče digitalne platforme, dajejo prednost ukrepom, ki temeljijo na najnaprednejših tehnologijah, ob upoštevanju vidikov, kot so interoperabilnost, kibernetska varnost, zasebnost podatkov in ponovna uporaba.

POGLAVJE II

UPRAVIČENOST

Člen 9

Upravičeni ukrepi

1. Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, ki prispevajo k doseganju ciljev iz člena 3 ob upoštevanju dolgoročnih zavez glede razogljičenja. Taki ukrepi vključujejo študije, dela in druge spremljevalne ukrepe, ki so potrebni za upravljanje in izvajanje IPE in sektorskih smernic. Študije so upravičene samo, če se nanašajo na projekte, ki so upravičeni v okviru IPE.

2. V prometnem sektorju so do prejemanja finančne podpore Unije na podlagi te uredbe upravičeni samo naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana, interoperabilna in multimodalna omrežja, namenjeni razvoju železniške in cestne infrastrukture, infrastrukture za celinske plovne poti in pomorske infrastrukture:
 - (i) ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na čezmejne povezave in manjkajoče povezave, kakršne so navedene v delu III Priloge k tej uredbi, ter urbana vozlišča, multimodalne logistične platforme, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, železniško-cestne terminale in povezave do letališč jedrnega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013; ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja lahko vključujejo povezane elemente v celovitem omrežju, kadar je to potrebno za optimizacijo naložbe in v skladu z načini, določenimi v programih dela iz člena 20 te uredbe;

- (ii) ukrepi, ki se nanašajo na čezmejne povezave celovitega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, kakršne so navedene v točki 2 dela III Priloge k tej uredbi, ukrepi iz točke 3 dela III Priloge k tej uredbi, ukrepi, ki se nanašajo na študije za razvoj celovitega omrežja, in ukrepi, ki se nanašajo na morska pristanišča in pristanišča na celinskih plovnih poteh celovitega omrežja, v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (iii) ukrepi za ponovno vzpostavitev manjkajočih regionalnih čezmejnih železniških povezav na TEN-T, ki so bile opuščene ali odstranjene;
- (iv) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, železniško-cestne terminale, povezave do letališč in multimodalne logistične platforme celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;
- (v) ukrepi, ki podpirajo projekte v skupnem interesu za povezavo vseevropskega omrežja z infrastrukturnimi omrežji sosednjih držav, kot so opredeljeni v členu 8(1) Uredbe (EU) št. 1315/2013;

- (b) ukrepi, ki se nanašajo na pametno, interoperabilno, trajnostno, multimodalno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnost:
- (i) ukrepi za podporo pomorskih avtocest, kot je določeno v členu 21 Uredbe (EU) št. 1315/2013, s poudarkom na čezmejnem pomorskem prevozu na kratkih razdaljah;
 - (ii) ukrepi za podporo sistemov telematskih aplikacij v skladu s členom 31 Uredbe (EU) št. 1315/2013 po posameznih načinih prevoza, vključno predvsem:
 - za železnice: ERTMS,
 - za celinske plovne poti: rečne informacijske storitve (RIS),
 - za cestni promet: inteligentni prometni sistemi (ITS),
 - za pomorski promet: sistem spremljanja in obveščanja za ladijski promet (VTMIS) in e-pomorske storitve, vključno s storitvami enotnega okenca, kot je enotno okence za pomorski sektor, sistemi pristaniških skupnosti in ustreznimi carinskimi informacijskimi sistemi,
 - za zračni promet: sistemi za upravljanje zračnega prometa, zlasti tisti, ki izvirajo iz sistema raziskovalnega in razvojnega projekta enotnega evropskega neba za upravljanje zračnega prometa (SESAR);

- (iii) ukrepi za podporo trajnostnih storitev tovarnega prometa v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1315/2013 in ukrepi za zmanjšanje hrupa v železniškem tovarnem prometu;
- (iv) ukrepi za podporo novih tehnologij in inovacij, vključno z avtomatizacijo, izboljšanimi prometnimi storitvami, povezovanjem različnih načinov prevoza in infrastrukturo za alternativna goriva za vse načine prevoza, v skladu s členom 33 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (v) ukrepi za odstranjevanje ovir na področju interoperabilnosti, kot so opredeljeni v točki (o) člena 3 Uredbe (EU) št. 1315/2013, zlasti ovir pri zagotavljanju učinkov koridorja/omrežja, vključno z ukrepi za spodbujanje povečanja železniškega tovarnega prometa in samodejnih naprav za spreminjanje tirne širine;
- (vi) ukrepi za odstranjevanje ovir na področju interoperabilnosti, zlasti v urbanih vozliščih v smislu člena 30 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (vii) ukrepi za vzpostavljanje varne in zanesljive infrastrukture in mobilnosti, vključno z varnostjo v cestnem prometu, v skladu s členom 34 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (viii) ukrepi za izboljšanje odpornosti prometne infrastrukture, zlasti njene odpornosti proti podnebnim spremembam in naravnim nesrečam ter proti kibernetским varnostnim grožnjam;

- (ix) ukrepi za izboljšanje dostopnosti prometne infrastrukture pri vseh načinih prevoza in za vse uporabnike, zlasti za uporabnike z zmanjšano mobilnostjo, v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (x) ukrepi za izboljšanje dostopnosti in razpoložljivosti prometne infrastrukture za varnostne namene in namene civilne zaščite ter ukrepi za prilagoditev prometne infrastrukture za namene nadzora zunanjih meja Unije, da se pospešijo prometni tokovi;
 - (c) v okviru specifičnega cilja iz točke (a)(ii) člena 3(2) in v skladu s členom 12 ukrepi ali posebne dejavnosti v okviru ukrepa, ki podpirajo nove ali obstoječe dele TEN-T, primerne za vojaški prevoz, da se TEN-T prilagodi infrastrukturnim zahtevam za dvojno rabo.
3. V energetskega sektorja so do prejemanja finančne podpore Unije na podlagi te uredbe upravičeni samo naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi v zvezi s projekti v skupnem interesu, kot so določeni v členu 14 Uredbe (EU) št. 347/2013;
 - (b) ukrepi za podporo čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z inovativnimi rešitvami in shranjevanjem energije iz obnovljivih virov, ter njihovo zasnovo, kot so opredeljeni v delu IV Priloge, če so izpolnjeni pogoji iz člena 7.

4. V digitalnem sektorju so do prejemanja finančne podpore Unije na podlagi te uredbe upravičeni samo naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi za podporo uvedbe in dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s sistemi 5G, ki so zmožna zagotavljati gigabitno povezljivost na območjih, na katerih so spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja;
 - (b) ukrepi, ki podpirajo zagotavljanje brezplačne zelo visokokakovostne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih brez diskriminatornih pogojev;
 - (c) ukrepi za neprekinjeno pokritost s sistemi 5G vseh glavnih prometnih poti, vključno s TEN-T, kot so ukrepi, navedeni v točki 3 dela V Priloge;
 - (d) ukrepi za podporo vzpostavitve novih ali bistvene nadgradnje obstoječih hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, znotraj držav članic in med njimi ter med Unijo in tretjimi državami, kot so ukrepi, navedeni v točki 3 dela V Priloge, ter drugi ukrepi za podporo uvedbe hrbteničnih omrežij iz navedene točke;
 - (e) ukrepi za izpolnjevanje zahtev infrastrukture za digitalno povezljivost v zvezi s čezmejnimi projekti na področju prometa ali energetike ali za podporo delujočih digitalnih platform, ki so neposredno povezane s prometnimi ali energetskimi infrastrukturami, ali oboje.

Člen 10

Sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem

1. Ukrepi, ki hkrati prispevajo k doseganju enega ali več ciljev najmanj dveh sektorjev, kot je določeno v točkah (a), (b) in (c) člena 3(2), so upravičeni do prejemanja finančne podpore Unije na podlagi te uredbe in do višje stopnje sofinanciranja v skladu s členom 15. Taki ukrepi se izvajajo prek programov dela, ki se nanašajo na najmanj dva sektorja in vključujejo posebna merila za dodelitev, in se financirajo iz proračunskih prispevkov zadevnih sektorjev.
2. V prometnem, energetske in digitalnem sektorju lahko ukrepi, ki so upravičeni v skladu s členom 9, vključujejo sinergijske elemente, povezane s katerim koli drugim sektorjem, ki se ne nanašajo na upravičene ukrepe iz člena 9(2), (3) oziroma (4), če izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - (a) strošek sinergijskih elementov ne presega 20 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa;
 - (b) sinergijski elementi se nanašajo na prometni, energetske ali digitalni sektor in
 - (c) sinergijski elementi omogočajo znatno izboljšanje socialno-ekonomskih, podnebnih ali okoljskih koristi ukrepa.

Člen 11
Upravičeni subjekti

1. Kar zadeva subjekte, se poleg meril iz člena 197 finančne uredbe uporabljajo merila za upravičenost iz tega člena.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v:
 - (i) državi članici, vključno s skupnimi podjetji;
 - (ii) tretji državi, pridruženi IPE, ali
 - (iii) čezmorski državi ali ozemlju;
 - (b) pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in mednarodne organizacije, če je to določeno v programih dela.
3. Fizične osebe niso upravičene.

4. V programih dela je lahko določeno, da pravni subjekti s sedežem v tretji državi, pridruženi IPE v skladu s členom 5, in pravni subjekti s sedežem v Uniji, ki so neposredno ali posredno pod nadzorom tretje države ali državljanov tretjih držav in/ali subjektov s sedežem v tretji državi, niso upravičeni do sodelovanja v nobenem ukrepu ali v nekaterih ukrepih v okviru specifičnih ciljev iz točke (c) člena 3(2) iz ustrezno utemeljenih varnostnih razlogov. V takih primerih se razpisi za zbiranje predlogov in ponudb omejijo na subjekte s sedežem v državi članici ali za katere se to šteje ter so pod neposrednim ali posrednim nadzorom države članice ali državljanov držav članic.
5. Pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena IPE, so izjemoma upravičeni do finančne podpore Unije v okviru IPE, kadar je to nujno za doseganje ciljev zadevnega projekta v skupnem interesu v prometnem, energetske in digitalnem sektorju ali čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov.
6. Da bi bili upravičeni, predloge predložijo:
 - (a) ena ali več držav članic ali
 - (b) s soglasjem zadevnih držav članic mednarodne organizacije, skupna podjetja ali javna ali zasebna podjetja ali organi, vključno z regionalnimi ali lokalnimi organi.

Če se zadevna država članica ne strinja s predložitvijo iz točke (b) prvega pododstavka, to informacijo ustrezno sporoči.

Država članica lahko sklene, da se lahko za specifični program dela ali specifično kategorijo aplikacij predlogi predložijo brez njenega soglasja. V takem primeru se to na zahtevo zadevne države članice navede v ustreznem programu dela in razpisu za zbiranje takih predlogov.

Člen 12

Posebna pravila za upravičenost v zvezi z ukrepi, ki se nanašajo na prilagoditev TEN-T za civilno-obrambno dvojno rabo

1. Ukrepi, ki prispevajo k prilagoditvi jedrnega omrežja ali celovitega omrežja TEN-T, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 1315/2013, z namenom omogočiti civilno-obrambno dvojno rabo infrastrukture, morajo izpolnjevati naslednja dodatna pravila za upravičenost:
 - (a) predloge predloži ena ali več držav članic ali, v soglasju z zadevnimi državami članicami, pravni subjekti s sedežem v državah članicah;

- (b) ukrepi se nanašajo na odseke ali vozlišča, ki jih opredelijo države članice v prilogah k vojaškim potrebam za vojaško mobilnost v EU in širše, ki jih je sprejel Svet 20. novembra 2018, ali z morebitnim naknadno sprejetim seznamom, ter na morebiten dodatni okvirni seznam prednostnih projektov, ki ga opredelijo države članice v skladu z akcijskim načrtom za vojaško mobilnost;
- (c) ukrepi se lahko nanašajo na nadgradnjo komponent obstoječe infrastrukture ali na gradnjo novih komponent infrastrukture ob upoštevanju infrastrukturnih zahtev iz odstavka 2 tega člena;
- (d) ukrepi, ki vzpostavljajo raven infrastrukturnih zahtev, ki presega tisto, ki je potrebna za dvojno rabo, so upravičeni; vendar je podpora zanje mogoče pridobiti le do višine stroškov, ki ustreza ravni zahtev, ki je nujna za dvojno rabo; ukrepi v zvezi z infrastrukturo, ki se uporablja le v vojaške namene, niso upravičeni;
- (e) ukrepi iz tega člena se financirajo samo iz zneskov v skladu s točko (a)(iii) člena 4(2) te uredbe.

2. Komisija sprejme izvedbeni akt, v katerem po potrebi določi infrastrukturne zahteve, ki se uporabljajo za nekatere kategorije ukrepov za infrastrukturo z dvojno rabo, in postopek ocenjevanja za ukrepe, povezane z ukrepi za infrastrukturo za dvojno rabo. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2).

3. Po vmesnem ocenjevanju IPE, določenem v členu 23(2), lahko Komisija proračunskemu organu predlaga prenos nedodeljenega denarja iz točke (a)(iii) člena 4(2) v točko (a)(i) člena 4(2).

POGLAVJE III

NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 13

Nepovratna sredstva

Nepovratna sredstva v okviru IPE se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.

Člen 14

Merila za dodelitev

1. Pregledna merila za dodelitev se določijo v programih dela iz člena 20 in razpisih za zbiranje predlogov, pri čemer se, kolikor je mogoče, upoštevajo le naslednji elementi:
- (a) gospodarski, družbeni in okoljski vpliv, vključno z vplivom na podnebje (življenjski cikel projekta, koristi in stroški), tehtnostjo, celovitostjo in preglednostjo analize;

- (b) vidiki inovacij in digitalizacije, varnosti, interoperabilnosti in dostopnosti, tudi za osebe z zmanjšano mobilnostjo;
- (c) čezmejna razsežnost, povezanost omrežij in teritorialna dostopnost, tudi za evropske otoke in najbolj oddaljene regije;
- (d) dodana vrednost Unije;
- (e) sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem;
- (f) zrelost ukrepa glede na razvoj projekta;
- (g) smotrnost strategije vzdrževanja, predlagane za projekt po njegovem zaključku;
- (h) smotrnost predlaganega izvedbenega načrta;
- (i) spodbujevalni učinek finančne podpore Unije na naložbe;
- (j) potreba po premostitvi finančnih ovir, kot so ovire, ki jih povzročijo nezadostna donosnost, visoki vnaprejšnji stroški ali pomanjkljivo financiranje trga;
- (k) zmožnost za dvojno rabo v okviru vojaške mobilnosti;
- (l) skladnost z energetske in podnebnimi načrti Unije ter nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti, vključno z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“.

2. Kjer je to ustrezno, se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev upošteva odpornost proti negativnim učinkom podnebnih sprememb na podlagi ocene občutljivosti za podnebne spremembe in tveganj, vključno z ustreznimi prilagoditvenimi ukrepi.
3. Pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev se, kadar je to ustrezno in kakor je določeno v programih dela, zagotovi, da so ukrepi s podporo IPE, ki vključujejo tehnologijo PNT, tehnično združljivi s programoma Galileo in EGNOS ter s programom Copernicus.
4. Glede ukrepov, ki se nanašajo na prometni sektor, se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev, kadar je to ustrezno, zagotovi, da so predlagani ukrepi usklajeni z delovnimi načrti za koridor in izvedbenimi akti na podlagi člena 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ter da upoštevajo posvetovalno mnenje odgovornega evropskega koordinatorja na podlagi člena 45(8) navedene uredbe. Pri oceni se preuči tudi, ali lahko zaradi izvajanja ukrepov, ki se financirajo iz IPE, pride do motenj pri tokovih tovara in potnikov na odseku, ki ga zadeva projekt, in ali so bila navedena tveganja zmanjšana.
5. Glede ukrepov, ki se nanašajo na čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, se pri merilih za dodelitev upoštevajo pogoji iz člena 7(4).
6. Glede ukrepov, ki se nanašajo na projekte v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti, se pri merilih za dodelitev, opredeljenih v programih dela in razpisih za zbiranje predlogov, upoštevajo merila iz člena 8(4).

Člen 15
Stopnje sofinanciranja

1. Za študije znesek finančne podpore Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov. Za študije, ki se financirajo z zneski, prerazporejenimi iz Kohezijskega sklada, so najvišje stopnje sofinanciranja tiste, ki se uporabljajo za Kohezijski sklad, kot je določeno v točki (c) odstavka 2.
2. Za dela v prometnem sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:
 - (a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz točke (a)(i) člena 3(2), znesek finančne podpore Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov; vendar se lahko stopnje sofinanciranja povečajo na največ 50 % za ukrepe:
 - (i) v zvezi s čezmejnimi povezavami pod pogoji, določenimi v točki (e) tega odstavka;
 - (ii) za podporo sistemov telematskih aplikacij;
 - (iii) za podporo celinskih plovnih poti ali interoperabilnosti železnic;
 - (iv) za podporo novih tehnologij in inovacij;

- (v) za podporo izboljšanja varnostne infrastrukture; ter
 - (vi) za prilagajanje prometne infrastrukture za namene kontrol na prehodih čez zunanje meje Unije v skladu z ustreznim pravom Unije.
- (b) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz točke (a)(ii) člena 3(2), znesek finančne podpore Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov; vendar se stopnje sofinanciranja lahko povečajo na največ 85 %, če se potrebna sredstva prerazporedijo IPE v skladu s členom 4(13);
- (c) pri zneskih, prerazporejenih iz Kohezijskega sklada, najvišje stopnje sofinanciranja ne presegajo 85 % skupnih upravičenih stroškov;
- (d) kar zadeva zneske iz razdelka evropske strateške naložbe v višini 1 559 800 000 EUR iz prve alinee prvega odstavka dela II Priloge za dokončanje manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med državami članicami, upravičenimi do sredstev iz Kohezijskega sklada, najvišje stopnje sofinanciranja ne presegajo 85 % skupnih upravičenih stroškov;

- (e) pri ukrepih, ki se nanašajo na čezmejne povezave, se lahko povišane najvišje stopnje sofinanciranja iz točk (a), (c) in (d) tega odstavka uporabljajo samo za ukrepe, ki izkazujejo visoko stopnjo vključitve v načrtovanje in izvajanje ukrepa za namen merila za dodelitev iz točke (c) člena 14(1), na primer z ustanovitvijo ene same projektne družbe, prek strukture skupnega upravljanja, dvostranskega pravnega okvira ali izvedbenega akta na podlagi člena 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013; poleg tega se lahko stopnja sofinanciranja za projekte, ki jih izvajajo integrirane upravljaljske strukture, vključno s skupnimi podjetji, v skladu s točko (a) člena 11(2) poveča za 5 %;

3. Za dela v energetske sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:

- (a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz točke (b) člena 3(2), znesek finančne podpore Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov;
- (b) pri ukrepih, ki prispevajo k razvoju projektov v skupnem interesu in ki na podlagi dokazov iz člena 14(2) Uredbe (EU) št. 347/2013 zagotavljajo visoko stopnjo zanesljive oskrbe na ravni regije ali celotne Unije ali krepijo solidarnost Unije ali ponujajo zelo inovativne rešitve, se lahko stopnje sofinanciranja povečajo na največ 75 % skupnih upravičenih stroškov.

4. Za dela v digitalnem sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja: za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz točke (c) člena 3(2), znesek finančne podpore Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov.

Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo:

- (a) do največ 50 % za ukrepe z močno čezmejno razsežnostjo, kot je neprekinjeno pokritost glavnih prometnih poti s sistemi 5G ali vzpostavitev hrbteničnih omrežij med državami članicami ter med Unijo in tretjimi državami, ter
- (b) do največ 75 % za ukrepe izvajanja gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja.

Ukrepi, ki zagotavljajo lokalno brezžično povezljivost v lokalnih skupnostih, za izvajanje katerih so dodeljena nepovratna sredstva nizke vrednosti, se lahko brez poseganja v načelo sofinanciranja financirajo s finančno podporo Unije, ki krije do 100 % upravičenih stroškov.

5. Najvišja stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za ukrepe iz člena 10(1), je najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne sektorje. Poleg tega se lahko stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za navedene ukrepe, poveča za 10 %.
6. V vsakem od sektorjev, in sicer prevoznem, energetske in digitalnem sektorju se kar zadeva dela, ki se izvajajo v najbolj oddaljenih regijah, uporablja posebna najvišja stopnja sofinanciranja v višini 70 %.

Člen 16
Upravičeni stroški

Poleg meril iz člena 186 finančne uredbe se uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:

- (a) upravičeni so le odhodki, ki so nastali v državah članicah, razen kadar se projekt v skupnem interesu ali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov nanašajo na ozemlje ene ali več tretjih držav, kot je navedeno v členu 5 ali členu 11(4) te uredbe, ali mednarodne vode in kadar je ukrep nujen za doseganje ciljev zadevnega projekta;
- (b) stroški opreme, objektov in infrastrukture, ki jih upravičenec obravnava kot kapitalske odhodke, so v celoti upravičeni;
- (c) odhodki, povezani z nakupom zemljišča, niso upravičeni stroški, razen v primeru sredstev, prenesenih iz Kohezijskega sklada v prometni sektor v skladu s členom 64 Uredbe (EU) 2021/...⁺;
- (d) upravičeni stroški ne vključujejo davka na dodano vrednost.

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta st06674/21 (2018/0196(COD)).

Člen 17

Kombiniranje nepovratnih sredstev z drugimi viri financiranja

1. Nepovratna sredstva se lahko uporabljajo v kombinaciji s financiranjem Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev.
2. Uporaba nepovratnih sredstev iz odstavka 1 se lahko izvaja prek namenskih razpisov za zbiranje predlogov.

Člen 18

Zmanjšanje ali ukinitve nepovratnih sredstev

1. Poleg razlogov, določenih v členu 131(4) finančne uredbe, se lahko znesek nepovratnih sredstev razen v ustrezno utemeljenih primerih zmanjša iz naslednjih razlogov:
 - (a) za študije se ukrep ni začel izvajati v enem letu po datumu začetka, navedenem v sporazumu o nepovratnih sredstvih;
 - (b) za dela se ukrep ni začel izvajati v dveh letih po datumu začetka, navedenem v sporazumu o nepovratnih sredstvih;

- (c) po pregledu napredka v zvezi z ukrepom je ugotovljeno, da je pri izvajanju ukrepa prišlo do tako velikih zamud, da ni verjetno, da bodo cilji ukrepa doseženi.
2. Sporazum o nepovratnih sredstvih se lahko spremeni ali odpove na podlagi razlogov iz odstavka 1.
 3. Pred sprejetjem odločitve o zmanjšanju ali ukinitvi nepovratnih sredstev se primer celovito preuči, zadevni upravičenci pa imajo možnost, da v razumnem časovnem okviru predložijo pripombe.
 4. Razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti, dobljene z uporabo odstavka 1 ali 2 tega člena, se razdelijo drugim programom dela, predlaganim v okviru ustreznih finančnih sredstev iz člena 4(2).

Člen 19

Kumulativno in alternativno financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru IPE, lahko prejme prispevek tudi iz drugega programa Unije, vključno s skladi v okviru deljenega upravljanja, če prispevka ne krijeta istih stroškov. Pravila zadevnega programa Unije se uporabljajo za ustrezen prispevek k ukrepu. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa. Podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.

2. Pečat odličnosti se podeli ukrepom, ki izpolnjujejo naslednje kumulativne pogoje:
- (a) so bili ocenjeni v sklopu razpisa za zbiranje predlogov v okviru IPE;
 - (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz navedenega razpisa za zbiranje predlogov;
 - (c) zaradi proračunskih omejitev se ne morejo financirati v okviru navedenega razpisa za zbiranje predlogov.

Mogoče je, da ukrepi, ki so prejeli oznako pečat odličnosti v skladu s prvim pododstavkom, prejmejo podporo iz ESRR v skladu s členom 67(5) Uredbe (EU) 2020/...⁺ ali iz Kohezijskega sklada brez kakršnih koli dodatnih ocen in pod pogojem, da so taki ukrepi skladni s cilji in pravili zadevnega sklada.

⁺ UL: prosimo, da v besedilo vstavite številko uredbe iz dokumenta st06674/21 (2018/0196(COD)).

POGLAVJE IV

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 20

Programi dela

1. IPE se izvaja s programi dela iz člena 110 finančne uredbe.
2. Da bi bila zagotovljena preglednost in predvidljivost ter večja kakovost projektov, Komisija do ... [tri mesece po datumu začetka veljavnosti te uredbe] sprejme prve večletne programe dela. Ti prvi večletni programi dela vključujejo časovni raspored razpisov za zbiranje predlogov za prva tri leta IPE, njihove teme in okvirni proračun ter prihodnji okvir, ki zajema celotno programsko obdobje.
3. Komisija programe dela sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2).

4. Komisija pri sprejemanju programov dela v energetske sektorju nameni posebno pozornost projektom v skupnem interesu in povezanim ukrepom, katerih cilj je nadaljnja integracija notranjega energetskega trga, odprava energetske izoliranosti in ozkih grl pri medsebojnih elektroenergetskih povezavah, s poudarkom na projektih, ki prispevajo k uresnitvi cilja vsaj 10-odstotne medsebojne povezanosti do leta 2020 in 15-odstotne medsebojne povezanosti do leta 2030, ter projektom, ki prispevajo k sinhronizaciji elektroenergetskih sistemov z omrežji Unije.
5. V skladu s členom 200(2) finančne uredbe lahko odgovorni odredbodajalec po potrebi organizira izbirni postopek v dveh stopnjah:
 - (a) vložniki predložijo poenostavljeni spis s sorazmerno kratkimi informacijami za predizbor projektov na podlagi omejenega nabora meril;
 - (b) vložniki, izbrani v ožji izbor na prvi stopnji, po zaključku prve stopnje predložijo popolno dokumentacijo.

Člen 21

Dodeljevanje finančne podpore Unije

1. Po vsakem razpisu za zbiranje predlogov, objavljenem na podlagi programa dela iz člena 20, Komisija sprejme izvedbeni akt o določitvi zneska finančne podpore, ki se dodeli izbranim projektom ali delom projektov, ter o pogojih in načinih njihove izvedbe. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2).
2. Komisija med izvajanjem sporazumov o nepovratnih sredstvih obvešča upravičence in zadevne države članice o spremembah zneskov nepovratnih sredstev in končnih izplačanih zneskih.
3. Upravičenci predložijo poročila, kot so opredeljena v zadevnih sporazumih o nepovratnih sredstvih, brez predhodne odobritve držav članic. Komisija državam članicam zagotovi dostop do poročil o ukrepih, ki se izvajajo na njihovem ozemlju.

Člen 22

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku IPE pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v delu I Priloge.

2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka IPE pri doseganju njegovih ciljev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 26 za spremembo dela I Priloge v zvezi s kazalniki, kadar je to potrebno, in da se ta uredba dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
3. Sistem za poročanje o smotnosti zagotavlja, da so podatki za spremljanje izvajanja IPE in njegovih rezultatov primerni za poglobljeno analizo doseženega napredka, vključno z vidika spremljanja podnebnih ukrepov, ter da se zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.
4. Komisija izboljša posebno spletno mesto, tako da na njem v realnem času objavlja zemljevid projektov, ki se izvajajo, skupaj z ustreznimi informacijami, vključno z ocenami učinka in vrednostjo, upravičencem, izvajalcem ter stanjem pri izvajanju projekta. Komisija vsaki dve leti predloži tudi poročila o napredku. Ta poročila o napredku vsebujejo informacije o izvajanju IPE v skladu s splošnimi in specifičnimi cilji iz člena 3, s čimer je pojasnjeno, ali so različni sektorji na dobri poti, ali je skupna proračunska obveznost v skladu s skupnim dodeljenim zneskom, ali je bil pri izvajanju potekajočih projektov dosežen zadosten napredek, ter ali so še vedno izvedljivi in ali je njihova izvedba še vedno smotrna.

Člen 23
Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da je mogoče njihove rezultate upoštevati v postopku odločanja.
2. Vmesna ocena IPE se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju IPE, vendar najpozneje štiri leta od začetka izvajanja IPE.
3. Na koncu izvajanja IPE, vendar ne pozneje kot štiri leta po koncu obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno IPE.
4. Komisija zaključke teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 24
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga usklajevalni odbor za IPE, ki se lahko glede na obravnavano temo sestaja v različnih sestavah. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 25

Delegirani akti

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 26 za dopolnitev te uredbe z:
 - (a) vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje na podlagi kazalnikov, kot so določeni v delu I Priloge;
 - (b) navedbo pravil glede izbora čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki so dodatna pravilom iz dela IV Priloge, ter pripravo in posodabljanjem seznama izbranih čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov.
2. Ob upoštevanju drugega pododstavka člena 172 PDEU se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 26 te uredbe:
 - (a) za spreminjanje dela III Priloge glede opredelitve koridorjev jedrnega prometnega omrežja in predhodno določenih odsekov v celovitem omrežju;
 - (b) za spreminjanje dela V Priloge glede določitve projektov v skupnem interesu na področju digitalne poveztivosti.

Člen 26

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 22(2) in člena 25 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028.
3. Prenos pooblastila iz člena 7(2), člena 22(2) in člena 25 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(2), člena 22(2) in člena 25, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 27

Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi z IPE, ukrepi, izvedenimi na podlagi IPE, in doseženimi rezultati. Finančna sredstva, dodeljena IPE, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s cilji iz člena 3.

3. Preglednost in javno posvetovanje se zagotavljata v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom.

Člen 28

Zaščita finančnega interesa Unije

Kadar tretja država sodeluje v IPE po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

POGLAVJE V

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 29

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredbi (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 se razveljavita.

2. Brez poseganja v odstavek 1 ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začeti na podlagi Uredbe (EU) št. 1316/2013, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
3. Finančna sredstva za IPE lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med IPE in ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (EU) št. 1316/2013.
4. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(5), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki niso zaključeni do 31. decembra 2027, v skladu s to uredbo.

Člen 30
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament
predsednik

Za Svet
predsednik

PRILOGA

DEL I

KAZALNIKI

IPE se bo pozorno spremljal na podlagi niza kazalnikov za merjenje uspešnosti pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev IPE ter za zmanjšanje upravnih bremen in stroškov. V ta namen se bodo zbirali podatki za naslednji niz ključnih kazalnikov:

Sektorji	Specifični cilji	Ključni kazalniki
Promet	Učinkovita, medsebojno povezana in multimodalna omrežja ter infrastruktura za pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnost	Število čezmejnih in manjkajočih povezav, ki se rešujejo s podporo IPE (vključno z ukrepi v zvezi z urbanimi vozlišči, regionalnimi čezmejnimi železniškimi povezavami, multimodalnimi logističnimi platformami, pomorskimi pristanišči, pristanišči na celinskih plovnih poteh, povezavami do letališč in železniško-cestnimi terminali jedrnega omrežja in celovitega omrežja TEN-T)
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k digitalizaciji prometa, zlasti z uvedbo ERTMS, RIS, ITS, VTMS/e-pomorskih storitev in SESAR
		Število mest za oskrbo vozil z alternativnimi gorivi, zgrajenih ali nadgrajenih s podporo IPE

Sektorji	Specifični cilji	Ključni kazalniki
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k varnosti prometa
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k dostopnosti prometa za osebe z zmanjšano mobilnostjo
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k zmanjšanju hrupa v železniškem tovornem prometu
	Prilagoditev za dvojno rabo prometne infrastrukture	Število komponent prometne infrastrukture, prilagojenih zahtevam za dvojno rabo
Energetika	Prispevek k medsebojni poveztljivosti in povezovanju trgov	Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k projektom za medsebojno povezavo omrežij držav članic in odpravljanju notranjih omejitev
	Zanesljivost oskrbe	Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k projektom za zagotavljanje odpornega plinskega omrežja
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k pametnejšim in digitaliziranim omrežjem ter večji zmogljivosti shranjevanja energije
	Trajnostni razvoj z omogočanjem razogljičenja	Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k projektom za omogočitev obsežnejšega prodiranja energije iz obnovljivih virov v energetske sisteme
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k čezmejnemu sodelovanju na področju energije iz obnovljivih virov

Sektorji	Specifični cilji	Ključni kazalniki
Digitalni sektor	Prispevek k vzpostavitvi infrastrukture za digitalno povezljivost po vsej Uniji	Nove povezave z zelo visokozmogljivimi omrežji za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja in zelo visokokakovostne povezave za lokalne skupnosti
		Število ukrepov s podporo IPE, ki omogočajo pokritosti 5G ob glavnih prometnih poteh
		Število ukrepov s podporo IPE, ki omogočajo nove povezave z zelo visokozmogljivimi omrežji
		Število ukrepov s podporo IPE, ki prispevajo k digitalizaciji energetskega in prometnega sektorja

DEL II

OKVIRNI ODSOTKI ZA PROMETNI SEKTOR

Proračunska sredstva iz točke (a)(i) člena 4(2) se razporedijo, kot sledi:

- 60 % za ukrepe, našteje v točki (a) člena 9(2): „ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana, interoperabilna in multimodalna omrežja“, od česar se 1 559 800 000 EUR¹ prednostno in na konkurenčni osnovi dodeli za dokončanje manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med državami članicami, ki so upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada;

¹ 1 384 000 000 EUR po cenah iz leta 2018.

- 40 % za ukrepe, naštete v točki (b) člena 9(2): „ukrepi, ki se nanašajo na pametno, interoperabilno, trajnostno, multimodalno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnost“.

Proračunska sredstva iz točke (a)(ii) člena 4(2) se razporedijo, kot sledi:

- 85 % za ukrepe, naštete v točki (a) člena 9(2): „ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana, interoperabilna in multimodalna omrežja“;
- 15 % za ukrepe, naštete v točki (b) člena 9(2): „ukrepi, ki se nanašajo na pametno, interoperabilno, trajnostno, multimodalno, vključujočo, dostopno, varno in zanesljivo mobilnost“.

Pri ukrepih, naštetih v točki (a) člena 9(2), bi bilo treba 85 % proračunskih sredstev dodeliti za ukrepe za jedrno omrežje in 15 % za ukrepe za celovito omrežje.

DEL III

KORIDORJI JEDRNEGA PROMETNEGA OMREŽJA
IN ČEZMEJNE POVEZAVE NA CELOVITEM OMREŽJU

1. Koridorji jedrnega prometnega omrežja in okvirni seznam predhodno določenih čezmejnih povezav in manjkajočih povezav

Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“		
Trasa	Gijón – León – Valladolid A Coruña – Vigo – Orense – León Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba Algeciras – Bobadilla – Madrid Sines/Lisboa – Madrid – Valladolid Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – reka Douro Sionainn Faing ali Shannon Foynes/ Baile Átha Cliath ali Dublin/ Corcaigh ali Cork–Le Havre–Rouen–Paris Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Toulouse/Tours – Paris – Metz – Mannheim/Strasbourg Sionainn Faing ali Shannon Foynes/ Baile Átha Cliath ali Dublin/ Corcaigh ali Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon	
Čezmejne povezave	Évora – Meérida	Železnica
	Vitoria-Gasteiz –San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
	Aveiro – Salamanca	
	Reka Douro (Via Navegável do Douro)	Celinske plovne poti
Manjkajoče povezave	Interoperabilne proge s tirno širino, ki ni skladna z UIC, na Iberskem polotoku	Železnica

Koridor jedrnega omrežja „Baltik–Jadran“		
Trasa	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Sławków Gdańsk – Warszawa – Katowice/Kraków Katowice – Ostrava – Brno – Wien Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava Katowice – Bielsko-Biała – Žilina – Bratislava – Wien Wien – Graz – Villach – Udine – Trieste Udine – Venezia – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor – Ljubljana – Koper/Trieste	
Čezmejne povezave	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Žilina Bratislava – Wien Graz – Maribor Venezia – Trieste – Divača – Ljubljana	Železnica
	Katowice – Žilina Brno – Wien	Cesta
Manjkajoče povezave	Gloggnitz – Mürzzuschlag: bazni predor Semmering Graz – Klagenfurt: železniška proga in predor Koralm Koper – Divača	Železnica

Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“		
Trasa	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Narbonne – Toulouse/Marseille – Genova/Lyon – La Spezia/Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – UA meja	
Čezmejne povezave	Barcelona – Perpignan	Železnica
	Lyon – Torino: bazni predor in dovozne poti	
	Nice – Ventimiglia	
	Venezia – Trieste – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – UA meja	
	Lendava – Letenye	Cesta
	Vásárosnamény – UA meja	
Manjkajoče povezave	Almería – Murcia	Železnica
	Interoperabilne proge s tirno širino, ki ni skladna z UIC, na Iberskem polotoku	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Zagreb	
	Milano – Cremona – Mantova – Porto Levante/Venezia – Ravenna/Trieste	Celinske plovne poti

Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Baltik“		
Trasa	Luleå – Helsinki – Tallinn – Rīga Ventspils – Rīga Rīga – Kaunas Klaipėda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Warszawa BY meja – Warszawa – Łódź/Poznań – Frankfurt (Oder) – Berlin –Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław UA meja – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amsterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover/Osnabrück – Köln – Antwerpen	
Čezmejne povezave	Tallinn – Rīga – Kaunas – Warszawa: nova popolnoma interoperabilna proga s tirno širino, skladno z UIC, na baltski železnici	Železnica
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Železnica in celinske plovne poti
	Koridor Via Baltica EE–LV–LT–PL	Cesta
Manjkajoče povezave	Kaunas – Vilnius: del nove popolnoma interoperabilne proge s tirno širino, ki je skladna z UIC, na baltski železnici	Železnica
	Warszawa/Idzikowice – Poznań/Wrocław, vključno s povezavami z načrtovanim osrednjim prometnim vozliščem	
	Nord-Ostsee-Kanal	Celinske plovne poti
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; zahodnonemški kanali	
	Ren, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	

Koridor jedrnega omrežja „Severno morje – Sredozemlje“		
Trasa	UK meja – Baile Átha Cliath ali Dublin – Sionainn Faing ali Shannon Foynes/ Corcaigh ali Cork Sionainn Faing ali Shannon Foynes/ Baile Átha Cliath ali Dublin/ Corcaigh ali Cork – Le Havre/Calais/ Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/ Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam UK meja – Lille –Brussel ali Bruxelles Amsterdam – Rotterdam – Antwerpen – Brussel ali Bruxelles – Luxembourg Luxembourg – Metz – Dijon – Mâcon – Lyon – Marseille Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Calais/Dunkerque/Lille – Paris – Rouen – Le Havre	
Čezmejne povezave	Brussel ali Bruxelles – Luxembourg – Strasbourg	Železnica
	Terneuzen – Gent	Celinske plovne poti
	Sena – omrežje Šelde in povezana porečja Sene, Šelde in Meuse	
	Koridor Ren – Šelda	
Manjkajoče povezave	Albertkanaal/Canal Albert in Kanaal Bocholt – Herentals	Celinske plovne poti

Koridor jedrnega omrežja „Orient/vzhodno Sredozemlje“		
Trasa	Hamburg – Berlin Rostock – Berlin – Dresden Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden Dresden – Ústí nad Labem – Mělník/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolín Kolín – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timișoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia Sofia – RS meja/MK meja Sofia – Plovdiv – Burgas/TR meja TR meja – Alexandroupoli – Kavala – Thessaloniki – Ioannina – Kakavia/Igoumenitsa MK meja – Thessaloniki Sofia – Thessaloniki – Athina – Piraeus/Ikonio – Irakleio – Lemesos (Vasiliko) – Lefkosia/Larnaka Athina – Patra/Igoumenitsa	
Čezmejne povezave	Dresden – Praha/Kolín	Železnica
	Wien/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara	
	Craiova – Calafat – Vidin – Sofia – Thessaloniki	
	Sofia – RS meja/MK meja	
	TR meja – Alexandroupoli	
	MK meja – Thessaloniki	
	Ioannina – Kakavia (AL meja)	Cesta
	Drobeta Turnu Severin/Craiova – Vidin – Montana	
	Sofia – RS meja	
	Hamburg – Dresden – Praha – Pardubice	Celinske plovne poti
Manjkajoče povezave	Igoumenitsa – Ioannina Praha – Brno Thessaloniki – Kavala – Alexandroupoli Timișoara – Craiova	Železnica

Koridor jedrnega omrežja „Ren–Alpe“		
Trasa	Genova – Milano – Lugano – Basel Genova – Novara – Brig – Bern – Basel – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln–Liège – Brussel ali Bruxelles – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Čezmejne povezave	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Železnica
	Karlsruhe – Basel	
	Milano/Novara – CH meja	
	Basel – Antwerpen/Rotterdam – Amsterdam	Celinske plovne poti
Manjkajoče povezave	Genova – Tortona/Novi Ligure	Železnica
	Zeebrugge – Gent	

Koridor jedrnega omrežja „Ren–Donava“		
Trasa	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt am Main– Würzburg – Nürnberg – Regensburg –Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – UA meja Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Moravita/Braşov/Craiova – Bucureşti – Giurgiu/Constanţa – Sulina	
Čezmejne povezave	München – Praha	Železnica
	Nürnberg – Plzeň	
	München – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Žilina	
	Košice – UA meja	
	Wien – Bratislava/Budapest	
	Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara – RS meja	
	Bucureşti – Giurgiu – Ruse	
	Donava (Kehlheim–Constanţa/Midia/Sulina) in povezana porečja Váha, Save in Tise	Celinske plovne poti
	Zlín – Žilina	Cesta
	Timișoara – RS meja	
Manjkajoče povezave	Stuttgart – Ulm	Železnica
	Salzburg – Linz	
	Craiova – Bucureşti	
	Arad – Sighişoara – Braşov – Predeal	

Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija – Sredozemlje“		
Trasa	RU meja – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro(Hallsberg)/Linköping – Malmö Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm/Örebro (Hallsberg) Oslo – Göteborg – Malmö – Trelleborg Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg Rostock – Berlin – Halle/Leipzig – Erfurt – München Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta/Marsaxlokk Cagliari – Napoli – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta/Marsaxlokk	
Čezmejne povezave	RU meja – Helsinki	Železnica
	København – Hamburg: dovozne poti fiksne povezave pasu Fehmarn	
	München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: bazni predor Brenner in njegove dovozne poti	
	Göteborg – Oslo	
	København – Hamburg: fiksna povezava pasu Fehmarn	Železnica/cesta

2. Okvirni seznam predhodno določenih čezmejnih povezav v celovitem omrežju

Čezmejni odseki celovitega omrežja iz točke (a)(ii) člena 9(2) vključujejo zlasti naslednje odseke:

Baile Átha Cliath ali Dublin/Letterkenny – UK meja	Cesta
Pau – Huesca	Železnica
Lyon – CH meja	Železnica
Athus – Mont-Saint-Martin	Železnica
Breda – Venlo – Viersen – Duisburg	Železnica
Antwerpen – Duisburg	Železnica
Mons – Valenciennes	Železnica
Gent – Terneuzen	Železnica
Heerlen – Aachen	Železnica
Groningen – Bremen	Železnica
Stuttgart – CH meja	Železnica
Gallarate/Sesto Calende – CH meja	Železnica
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Železnica
Praha – Linz	Železnica
Villach – Ljubljana	Železnica

Pivka – Rijeka	Železnica
Plzeň – České Budějovice – Wien	Železnica
Wien – Győr	Železnica
Graz – Celldömölk – Győr	Železnica
Neumarkt – Kallham – Mühldorf	Železnica
Jantarni koridor PL–SK–HU	Železnica
Koridor Via Carpathia BY/UA PL–SK–HU–RO meja	Cesta
Focșani – MD meja	Cesta
Budapest – Osijek – Svilaj (BA meja)	Cesta
Faro – Huelva	Železnica
Porto – Vigo	Železnica
Giurgiu – Varna	Železnica
Svilengrad – Pithio	Železnica

3. Komponente celovitega omrežja v državah članicah, ki nimajo kopenske meje z drugo državo članico.

DEL IV

IZBOR ČEZMEJNIH PROJEKTOV NA PODROČJU ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV

1. Cilj čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov

S čezmejnimi projekti na področju energije iz obnovljivih virov se spodbuja čezmejno sodelovanje med državami članicami na področju načrtovanja, razvoja in stroškovno učinkovitega izkoriščanja obnovljivih virov energije ter omogoča njihova integracija prek objektov za shranjevanje energije, da bi prispevali k dolgoročni strategiji Unije za razogljičenje.

2. Splošna merila

Projekt šteje za čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov, če izpolnjuje vsa naslednja splošna merila:

- (a) projekt je vključen v sporazum o sodelovanju ali drug dogovor med dvema ali več državami članicami ali med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami iz členov 8, 9, 11 in 13 Direktive (EU) 2018/2001;

- (b) projekt zagotavlja prihranek stroškov pri uvajanju energije iz obnovljivih virov ali koristi za povezovanje sistemov, zanesljivost oskrbe ali inovacije oziroma oboje v primerjavi s podobnim projektom ali projektom na področju energije iz obnovljivih virov v samostojni izvedbi ene od sodelujočih držav članic;
- (c) glede na oceno, opravljeno na podlagi analize stroškov in koristi iz točke 3 tega dela in ob uporabi metodologij iz člena 7(2) te uredbe, so potencialne skupne koristi sodelovanja večje od stroškov projekta, tudi dolgoročno.

3. Analiza stroškov in koristi

- (a) stroški proizvodnje energije;
- (b) stroški povezovanja sistemov;
- (c) stroški podpore;
- (d) emisije toplogrednih plinov;
- (e) zanesljivost oskrbe;
- (f) onesnaženje zraka in drugo lokalno onesnaženje, kot so vplivi na lokalno naravo in okolje;
- (g) inovacije.

4. Postopek

- (a) Nosilci, vključno z državami članicami, projekta, ki potencialno izpolnjuje pogoje za izbiro za čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov na podlagi sporazuma o sodelovanju ali drugega dogovora med dvema ali več državami članicami ali med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami, kot je določeno v členih 8, 9, 11 in 13 Direktive (EU) 2018/2001, in za katerega si prizadevajo dobiti status čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov, predložijo Komisiji vlogo, da bi bil izbran kot čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov. Vloga vključuje ustrezne informacije, ki Komisiji omogočajo, da projekt oceni glede na merila iz točk 2 in 3 tega dela v skladu z metodologijami iz člena 7(2) te uredbe.

Komisija zagotovi, da imajo nosilci najmanj enkrat na leto priložnost predložiti vlogo za status čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov.

- (b) Komisija ustanovi in predseduje skupini za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki jo sestavljajo po en predstavnik vsake države članice in en predstavnik Komisije. Skupina sprejme svoj poslovnik.
- (c) Komisija najmanj enkrat letno organizira postopek za izbiro za čezmejne projekte. Po oceni projektov skupini iz točke (b) te točke predloži seznam upravičenih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki izpolnjujejo merila iz člena 7 in točke (d) te točke.

- (d) Skupina iz točke (b) dobi ustrezne informacije, razen poslovno občutljivih informacij, o upravičenih projektih, vključenih na seznam, ki ga je predložila Komisija, v zvezi z naslednjimi merili:
- (i) za vse projekte potrditev izpolnjevanja meril za upravičenost in izbor;
 - (ii) informacije o mehanizmu sodelovanja, ki mu pripada projekt, in informacije o tem, v kolikšnem obsegu projekt podpira ena ali več držav članic;
 - (iii) opis cilja projekta, vključno z oceno zmogljivosti (v kW) in oceno količine proizvedene energije iz obnovljivih virov (v kWh na leto), če je ta na voljo, ter skupne projektne stroške in predložene upravičene stroške v eurih;
 - (iv) informacije o pričakovani dodani vrednosti Unije v skladu s točko 2(b) tega dela ter informacije o pričakovanih stroških in koristih ter pričakovani dodani vrednosti Unije v skladu s točko 2(c) tega dela.
- (e) Skupina lahko na svoje sestanke povabi nosilce upravičenih projektov, predstavnike tretjih držav, ki sodelujejo v upravičenih projektih, in vse druge ustrezne deležnike, kot je primerno.
- (f) Na podlagi rezultatov ocene se skupina dogovori o osnutku seznama čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki se sprejme v skladu s točko (g).

- (g) Komisija na podlagi osnutka seznama iz točke (f) in ob upoštevanju točke (i) z delegiranim aktom sprejme končni seznam izbranih čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Komisija seznam izbranih čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov tudi objavi na svojem spletišču. Ta seznam se pregleda po potrebi in vsaj vsaki dve leti.
- (h) Skupina spremlja izvajanje projektov na končnem seznamu in daje priporočila za odpravo morebitnih zamud pri njihovem izvajanju. V ta namen nosilci izbranih projektov zagotovijo informacije o izvajanju svojih projektov.
- (i) Komisija si pri izbiranju čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov prizadeva, da bi pri izboru takih projektov zagotovila ustrezno geografsko uravnoteženost. Za izbor projektov se lahko uporabijo regionalne grupacije.
- (j) Projekt ni izbran za čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov ali pa mu je tak status odvzet, če je že bil izbran, če so bile odločilen dejavnik, na katerem je bila utemeljena ocena, netočne informacije ali če projekt ni skladen s pravom Unije.

DEL V

PROJEKTI V SKUPNEM INTERESU NA PODROČJU INFRASTRUKTURE ZA DIGITALNO
POVEZLJIVOST

1. Gigabitna povezljivost, vključno s 5G sistemi in drugo najsodobnejšo povezljivostjo, za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja.

Ukrepi se prednostno razvrstijo glede na funkcijo spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja, pomembnost digitalnih storitev in aplikacij, ki jih omogoča zadevna povezljivost, ter potencialne socialno-ekonomske koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti, vključno z ustvarjenim dodatnim območjem pokritosti, kar zadeva gospodinjstva.

Razpoložljiva sredstva se med državami članicami razdelijo geografsko uravnoteženo.

Prednost imajo ukrepi, ki prispevajo h gigabitni povezljivosti, vključno s 5G sistemi in drugo najsodobnejšo povezljivostjo, za:

- (a) bolnišnice in zdravstvene domove v skladu s prizadevanji za digitalizacijo zdravstvenega sistema, da se poveča dobro počutje državljanov Unije ter spremeni način zagotavljanja storitev zdravstvenega varstva in nege bolnikom;
- (b) izobraževalna in raziskovalna središča v okviru prizadevanj za lažjo uporabo, med drugim, visokozmogljivih računalnikov, aplikacij v oblaku ter velepodatkov, za odpravo digitalnega razkoraka in za inovacije na področju izobraževalnih sistemov, izboljšanje učnih rezultatov ter za povečanje enakosti in učinkovitost;
- (c) neprekinjeno pokritost vseh urbanih območij z brezžičnim širokopasovnim omrežjem 5G do leta 2025.

2. Brezžična povezljivost v lokalnih skupnostih

Ukrepi, katerih namen je zagotavljanje lokalne brezžične povezljivosti v središčih lokalnega javnega življenja, tudi na mestih na prostem, dostopnih širši javnosti, ki imajo pomembno vlogo v javnem življenju lokalnih skupnosti, izpolnjujejo naslednje pogoje, da prejmejo financiranje:

- (a) izvaja jih organ javnega sektorja iz drugega odstavka, ki lahko načrtuje in nadzoruje namestitve lokalnih brezžičnih dostopovnih točk na javnih mestih v zaprtih prostorih in na prostem ter lahko zagotovi vsaj tri leta financiranja operativnih stroškov;
- (b) temeljijo na zelo visokozmogljivih digitalnih omrežjih, ki omogočajo internetno uporabniško izkušnjo zelo visoke kakovosti, ki:
 - (i) je brezplačna in brez diskriminatornih pogojev, lahko dostopna, zaščiten, uporablja pa najnovejšo in najdostopnejšo opremo ter lahko uporabnikom zagotovi povezljivost visoke hitrosti in
 - (ii) podpira široko razširjen in nediskriminatoren dostop do inovativnih digitalnih storitev;
- (c) uporabljajo skupno vizualno podobo, ki jo zagotovi Komisija, in povezavo na pripadajoča večjezična spletna orodja;

- (d) da bi dosegli sinergije in povečali zmogljivost ter izboljšali uporabniško izkušnjo, olajšajo uvajanje maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, pripravljenih na 5G, kot so opredeljene v Direktivi (EU) 2018/1972, ter
- (e) se zavežejo, da bodo potrebna oprema in/ali povezane namestitvene storitve nabavljene v skladu z veljavnim pravom, s čimer se zagotovi, da projekti ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence.

Finančna podpora Unije je na voljo organom javnega sektorja, kot so opredeljeni v točki 1 člena 3 Direktive (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta¹, da v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo brezplačno lokalno brezžično povezljivost brez diskriminatornih pogojev z namestitvijo lokalnih brezžičnih dostopovnih točk.

Financirani ukrepi ne podvajajo obstoječe brezplačne zasebne ali javne ponudbe s podobnimi značilnostmi, vključno s kakovostjo, na istem javnem mestu.

Razpoložljiva sredstva se med državami članicami razdelijo geografsko uravnoteženo.

V ustreznih primerih se zagotovita usklajenost in doslednost s tistimi ukrepi s podporo IPE, ki promovirajo dostop spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja do zelo visokozmogljivih omrežij, ki lahko zagotovijo gigabitno povezljivost, vključno s 5G sistemi in drugo najsodobnejšo povezljivostjo.

¹ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

3. Okvirni seznam koridorjev 5G in čezmejnih hrbteničnih povezav, ki so upravičeni do financiranja

V skladu s cilji gigabitne družbe, ki jih je določila Komisija, da bi zagotovila neprekinjeno pokritje glavnih kopenskih prometnih poti s 5G do leta 2025, ukrepi, ki se izvajajo za neprekinjeno pokritje s sistemi 5G na podlagi točke (c) člena 9(4), kot prvi korak vključujejo ukrepe za čezmejne odseke za preskušanje povezane avtomatizirane mobilnosti (PAM) in kot drugi korak ukrepe za širše odseke zaradi obsežnejše uvedbe PAM ob koridorjih, kakor je navedeno v spodnji preglednici (okvirni seznam). Za osnovo v ta namen se uporabijo koridorji TEN-T, vendar uvajanje 5G ni nujno omejeno na te koridorje¹.

Poleg tega se podpirajo tudi ukrepi za podporo vzpostavitvi hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kablji med državami članicami ter med Unijo in tretjimi državami ali ki povezujejo evropske otoke, na podlagi točke (d) člena 9(4), za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije.

¹ Odseki v poševnem tisku so zunaj koridorjev jedrnega omrežja TEN-T, vendar so vključeni v koridorje 5G.

Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“	
Čezmejni odseki za PAM	Porto – Vigo
	Mérida – Évora
	Paris – Amsterdam – Frankfurt am Main
	Aveiro – Salamanca
	San Sebastián – Biarritz
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Metz – Paris – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisboa
	Bilbao – Madrid – Lisboa
	Madrid – Mérida – Sevilla – Tarifa
Vzpostavitev hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli	Otoki Açores/Madeira – Lisboa
Koridor jedrnega omrežja „Baltik – Jadran“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Gdańsk – Warszawa – Brno – Wien – Graz – Ljubljana – Koper/Trieste
Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Budapest – Zagreb – Ljubljana – Rijeka – <i>Split</i> – Dubrovnik
	Ljubljana – Zagreb – Slavonski Brod – Bajakovo (RS meja)
	Slavonski Brod – Đakovo – Osijek
	Montpellier – Narbonne – Perpignan – Barcelona – Valencia – Málaga – Tarifa s podaljšanjem do Narbonne – Toulouse
Vzpostavitev hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli	Podmorska kabelska omrežja Lisboa – Marseille – Milano

Koridor jedrnega omrežja „Severno morje – Baltik“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	Warszawa – Kaunas – Vilnius
	Kaunas – Klaipėda
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Tallinn – Rīga – Kaunas – LT/PL meja – Warszawa
	BY/LT meja – Vilnius – Kaunas – Klaipėda
	Via Carpathia: Klaipėda – Kaunas – Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Košice
Koridor jedrnega omrežja „Severno morje – Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	Metz – Merzig – Luxembourg
	Rotterdam – <i>Antwerpen</i> – <i>Eindhoven</i>
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Amsterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Paris
	Brussel ali Bruxelles – Metz – Basel
	Mulhouse – Lyon – Marseille
Koridor jedrnega omrežja „Orient/vzhodno Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	Sofia – Thessaloniki – Beograd
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Berlin – Praha – Brno – Bratislava – Timișoara – Sofia – TR meja
	Bratislava – Košice
	Sofia – Thessaloniki – Athina

Koridor jedrnega omrežja „Ren – Alpe“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	Bologna – Innsbrück – München (Brennerski koridor)
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt am Main
	Basel – Milano – Genova
Koridor jedrnega omrežja „Ren – Donava“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Frankfurt am Main – Passau – Wien – Bratislava – Budapest – Osijek – Vukovar – București – Constanța
	București – Iași
	Karlsruhe – München – Salzburg – Wels
	Frankfurt am Main – Strasbourg
Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija–Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje PAM	Oulu – Tromsø <i>Oslo – Stockholm – Helsinki</i>
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo PAM	Turku – Helsinki – RU meja
	Oslo – Malmö – København – Hamburg – Würzburg – Nürnberg – München – Rosenheim – Verona – Bologna – Napoli – Catania – Palermo
	Stockholm – Malmö
	Napoli – Bari – Taranto
	Aarhus – Esbjerg – Padborg
